

SEKCIJA ZA
ŠOLSKO, ŠTUDENTSKO
IN ADOLESCENTNO
MEDICINO
PRI SZD
40 LET 1981 - 2021

ZBORNİK IZROČKOV XVI. STROKOVNEGA SREČANJA

15 LET NACIONALNEGA CEPLJENJA PROTI HPV

Ljubljana, 6.9.2024

15 LET NACIONALNEGA CEPLJENJA PROTI HPV

SEKCIJA ZA
ŠOLSKO, ŠTUDENTSKO
IN ADOLESCENTNO
MEDICINO
PRI SZD
40 LET 1981 - 2021

Cepiti ali prepoznavati predrakave spremembe? - doc.
dr. Urška Kogovšek, dr. med., spec., KO za abdominalno
kirurgijo, UKC Ljubljana

**Predstavitev projekta PERCH – Oblikovanje EU
priporočil za komuniciranje cepljenja proti HPV** - doc.
dr. Urška Ivanuš, dr. med., spec., predsednica Zveze
slovenskih društev za boj proti raku, Onkološki inštitut

**Cepljenje proti HPV v Sloveniji: rezultati v šolskem letu
2023/24 in novosti** - Nadja Šinkovec Zorko, dr. med.,
spec., NIJZ

**Predstavitev pilotnega projekta vabljenja na cepljenje
proti HPV v Sloveniji** - Špela Žnidaršič Reljič, dr. med.,
spec. pediatrije, Martina Juder Kogler, dr. med., spec.
javnega zdravja, NIJZ

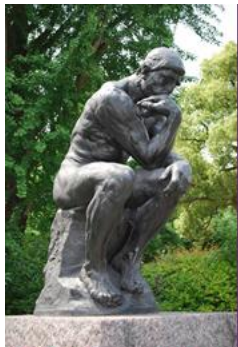
**Predstavitev računalniške aplikacije za osveščanje
mladostnikov glede okužb s HPV** Bor Dolenc, Specto
d.o.o., Marta Orehek Kirbiš, dr. med., spec., SŠČAM

eRCO - uporabni nasveti in kaj smo pridobili -dr. Učakar
Veronika, dr. med., spec, javnega zdravja, NIJZ

15 LET NACIONALNEGA CEPLJENJA PROTI HPV

SEKCIJA ZA
ŠOLSKO, ŠTUDENTSKO
IN ADOLESCENTNO
MEDICINO
PRI SZD
40 LET 1981 - 2021

Cepiti ali prepoznavati s HPV povezane predrakave spremembe?

URŠKA KOGOVIŠEK, dr.med.,
specialistka splošne kirurgije in koloproktologije, F.E.B.S.
XVI. STROKOVNO SREČANJE NA TEMO HPV
SEPTEMBER 2024

Razkritje

- ▶ MSD
- ▶ Takeda
- ▶ Medtronic
- ▶ Zaloker-Zaloker

15 LET NACIONALNEGA CEPLJENJA PROTI HPV

Vsebina

- ▶ Na kratko o HPV
- ▶ Prekanceroze anusa (HSIL)
- ▶ Rak anusa
- ▶ Primarna preventiva = CEPLJENJE
- ▶ Sekundarna preventiva = PRESEJANJE

Humani papilomavirus - HPV

- ▶ > 95% spolno prenosljiva bolezen (SPB)/intimni stiki
- ▶ za HPV zadnjika ni nujen analni spolni odnos
- ▶ **NE-spolni prenos**
  - ▶ ob porodu
  - ▶ tesni stiki
  - ▶ redko preko predmetov, v vodi
- ▶ > 200 podtipov
- ▶ večina benigni/ nenevarni HPV
- ▶ **mešana okužba**
- ▶ samo pri določenih nenevarnih podtipih bradavice

Vih. Sitj. Ruzdick. s. Oligonucleot. (2016) A risk for non-ovular transmission of human papillomavirus. Expert Review of Anticancer Therapy. 16(10): 1143-1170. doi: 10.1080/14737140.2016.1192697
Petroc A, Barikoupi A, Trnava M, Petač G, Senarč F, Duhovnik M, Č. Human papillomavirus transmission and risk of acquisition for a female genital infection. Sex Transm Dis. 2009;86(2):154-60. doi: 10.1097/00006389-200902000-00015

Humani papilomavirus - HPV

- ▶ večina ljudi se tekom življenja okuži s HPV, tudi večkrat
  - ▶ inkubacijska doba 1 do 6 mesecev
- ▶ klinična latentca
  - ▶ rizični dejavniki
    - ▶ spolna aktivnost konec otroštva
    - ▶ število partnerjev
    - ▶ kajenje
    - ▶ druge SPB

191 S12 J. Rumbak, S. Čala, M. Vavrič (2016) A Risk for non-sexual transmission of human papillomavirus. Slovenian Journal of Adolescent Health, 10 (2): 116-117. DOI: 10.2478/s12471-020-01929-07
Pavlin, A. (2019) HPV v Sloveniji. In: Zbornik 13. Simpozija o spolni zdravstveni nevarnosti in prevenciji spolno prenosljivih okužb. Ljubljana: Inštitut za javno zdravje Republike Slovenije, 11-14. doi:10.2478/s12471-020-01929-07

Posledice okužbe s HPV

- ▶ 0 (klinično nema okužba)
- ▶ Bradavice
- ▶ Papilomatoza dihal (otročil!!!)
- ▶ Prekanceroze rodil
  - ▶ cervikalna intraepiteljska neoplazija stopnje 1, 2 ali 3 (CIN1, CIN2, CIN3)
  - ▶ LSIL, HSIL
- ▶ Rak ustnega žrela
- ▶ Rak materničnega vratu, vulve, vagine
- ▶ Prekanceroze zadnjika
  - ▶ LSIL
  - ▶ HSIL
- ▶ Rak zadnjika
- ▶ Rak penisa

Vse to preprečimo s
cepljenjem otrok!

S HPV SE OKUŽIJO TAKO ŽENSKE KOT MOŠKI

Več kot 90% rakov, ki jih povzroča HPV, je mogoče preprečiti s cepljenjem!

ŽENSKE

- Predrakave spremembe na materničnem vratu
- Rak materničnega vratu
- Rak zunanjega spolovila
- Rak nožnice

MOŠKI

- Rak penisa

OB PORODU

- Zaradi okužbe pri porodu lahko nastanejo papilomatozne spremembe dihal, ki ovirajo dihanje in zahtevajo številne operacije otroka

OBA SPOLA

- Rak zadnjika
- Rak ustnega dela žrela
- Bradavice v predelu spolovil

Pomembno je zaščititi **OBA SPOLA!**

HPV POVZROČA VELIKO BREME BOLEZNI PO SVETU

Ocenjena letna svetovna pojavnost s HPV povzročeni raki in boleznimi:

PO SVETU
VSAKO MINUTO
odkrijejo nov primer raka, ki
ga povzroča HPV.

~1 IZMED 30
novih primerov raka je
vsak dan povezan s HPV.

HPV spremembe anusa - diagnoza

- ▶ pregled anusa – rektalni pregled (ad proktolog)
- ▶ lahko bradavice, lahko tumor
  - ▶ rak rektuma ≠ rak anusa!!!
- ▶ znaki
  - ▶ 0
  - ▶ estetska motnja
  - ▶ srbečica
  - ▶ sled krvi

HPV spremembe anusa - zdravljenje

- ▶ bradavice, displazija (HSIL)
  - ▶ večinoma nekirurško
  - ▶ opazovanje LSIL, HSIL?
  - ▶ dermatolog
- ▶ topično
  - ▶ podophylin, antimikotiki, kisline
  - ▶ imunomodulatorji (5% Aldara)
- ▶ krioterapija (remisija 20 – 40%)
- ▶ elektrokoagulacija
  - ▶ laserska ablacija

HRA - visokoresolucijska anoskopija

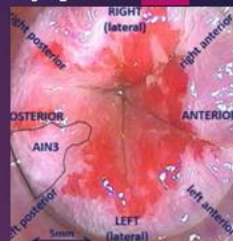
- ▶ odkrivanje **predrakave spremembe (HSIL)**
- ▶ HSIL (high grade squamous intraepithelial lesion)
  - ▶ HPV 16, HPV 18
- ▶ karcinom anusa
  - ▶ HPV 16, HPV 18, 31, 33, 35, 45
- ▶ **ne** celotna populacija
  - ▶ 1-2 nova primera raka anusa/100000/leto
  - ▶ višje tveganje v razvitih državah
- ▶ rak = redek: 1 od 500 ljudi tekom življenja
  - ▶ (rektum 1 od 22)

W: Sung H, Parry J, Siegel RL, Laversanne M, Soerjomataram I, Jemal A, Bray F. Global cancer statistics 2020: GLOBOCAN estimates of incidence and mortality worldwide for 36 cancers in 185 countries. *CA Cancer J Clin*. 2021; Feb 1; doi: 10.3322/caac.21667. Epub ahead of print. PMID: 33532019.

HRA - visokoresolucijska anoskopija

- ▶ **Presejanje** in sledenje (citologija, HRA) rizičnih skupin
  - ▶ HIV+ moški in ženske ne glede na spolno orientacijo
  - ▶ HIV- MSM
  - ▶ znana displazija vulve
    - ▶ Vagine, materničnega vratu
  - ▶ stanje po karcinomu (0,25% tveganje)
  - ▶ ženske in moški z bradavicami
  - ▶ bolniki s transplantiranimi organi (10 let po tx)
  - ▶ imunosupresija (biološka zdravila, avtoimune bolezni...)
- ▶ specializirani centri za HRA
  - ▶ sedenje
  - ▶ terapija

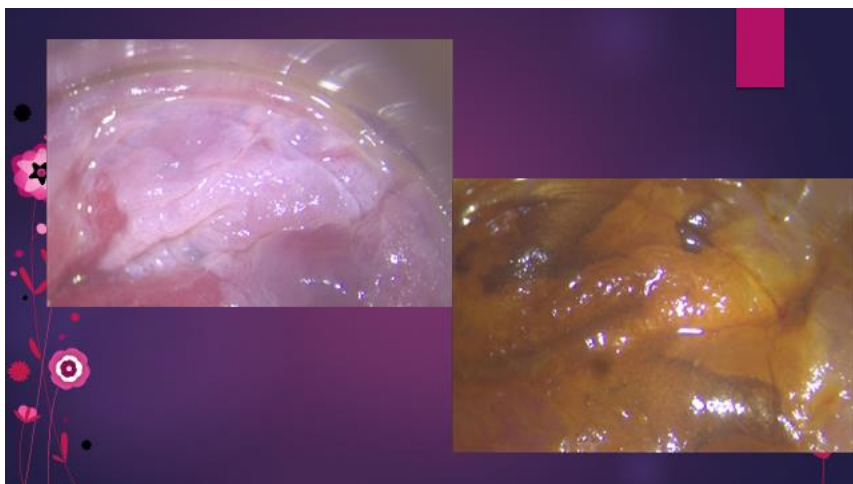

W: Shi G, Clarke H, Deshpande S, et al. International anal neoplasia society consensus guidelines for anal cancer screening and cancer. Published online January 21, 2021. doi:10.1055/s-0010-16650.

SEKCIJA ZA
ŠOLSKO, ŠTUDENSKO
IN ADOLESCENTNO
MEDICINO
PRI SZD
40 LET 1981 - 2021

15 LET NACIONALNEGA CEPLJENJA PROTI HPV

IJC INTERNATIONAL JOURNAL of CANCER

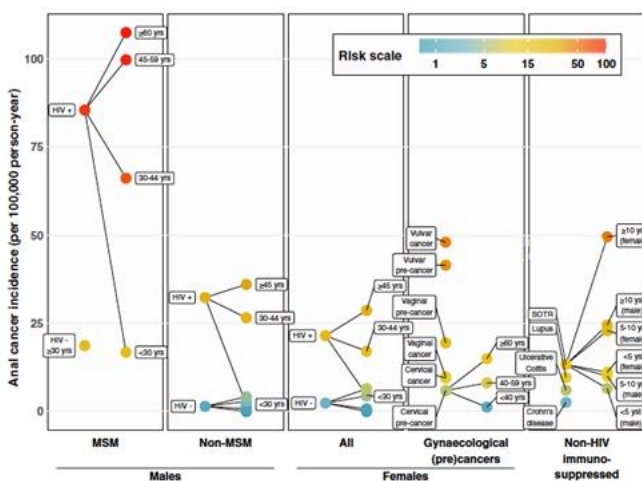

SPECIAL REPORT | Open Access |

International Anal Neoplasia Society's consensus guidelines for anal cancer screening

Elizabeth A. Stier Megan A. Clarke, Ashish A. Deshmukh, Nicolas Wentzensen, Yuxin Liu, I. Mary Poynten, Eugenio Nelson Cavallari, Valeria Fink, Luis F. Barroso ... [See all authors](#)

First published: 31 January 2024 | <https://doi.org/10.1002/ijc.34850>

Megan A. Clarke and Ashish A. Deshmukh contributed equally to this study.

Clifford et al. Int. J. Cancer. 2020;1–11

Posledice HPV raka anusa

- ▶ obsežna, pogosto mutilirantna operacija
- ▶ RT
- ▶ KT
- ▶ psihološko breme
- ▶ ekonomsko – socialno breme

- ▶ fekalna inkontinenca, impotenca
- ▶ kronične bolečine
- ▶ stoma
- ▶ smrt

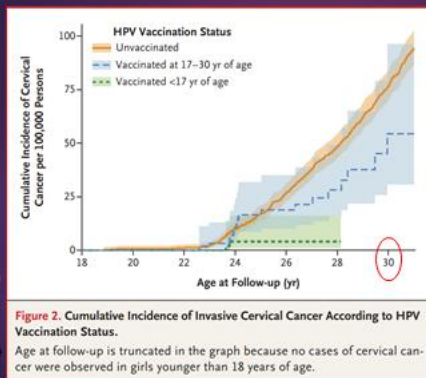
Lahko **preprečimo** rak anusa?

▶ **CEPLJENJE** proti okužbam s HPV

- ▶ Preventiva
- ▶ Klinika
- ▶ Presejanje (HRA)

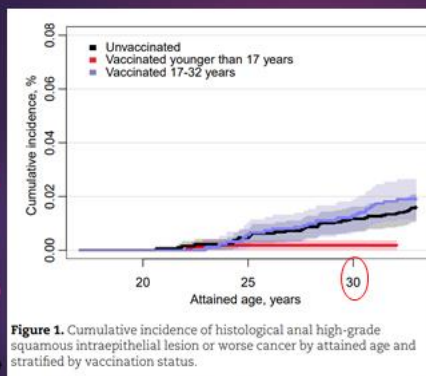
Učinkovitost cepljenja pri preprečevanju raka cerviksa

- ▶ švedska študija
- ▶ 1.672.983 deklet
- ▶ 10-30 let
- ▶ 2006–2017
- ▶ do 31 roj. dne
- ▶ Inc.raka
47 : 97/100000
- ▶ 12x manjša možnost, če cepljene pred 17 letom
- ▶ 4- valentno cepivo!!!!

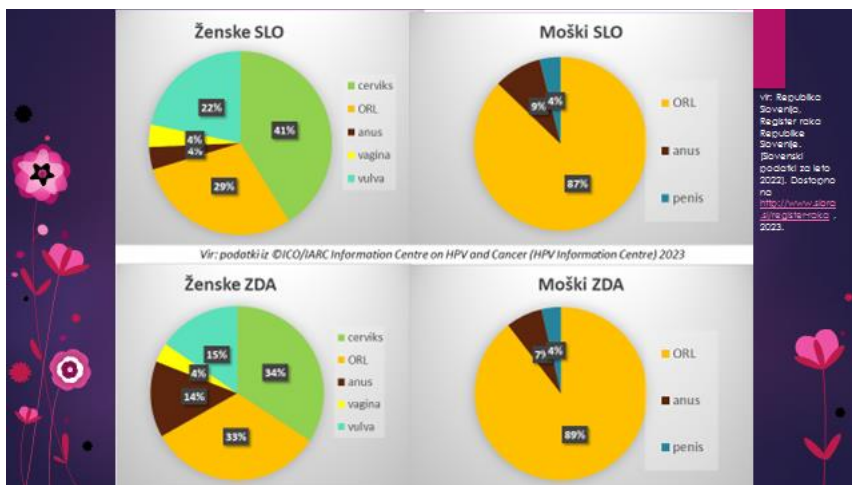
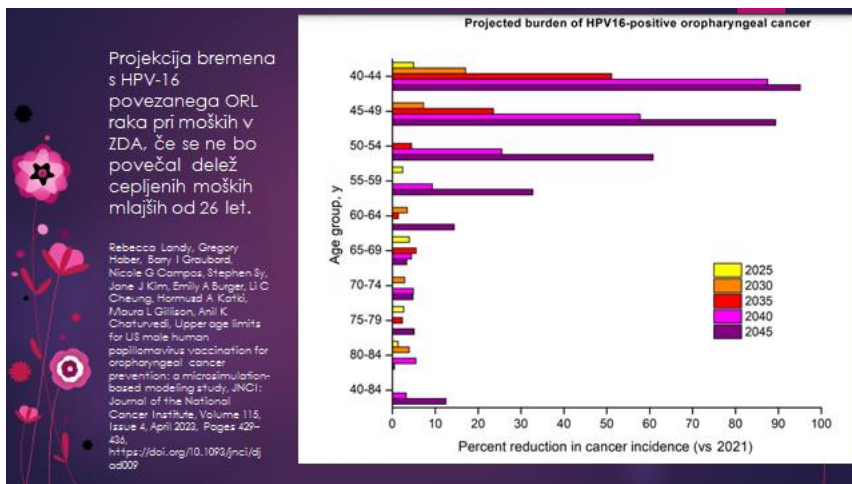
Vit. Lei J, Raner A, Ekstrand KM, Wang J, Roth A, Fang F, Sundström K, Östler J, Spärén P. HPV Vaccination and the Risk of Invasive Cervical Cancer. *N Engl J Med.* 2020 Oct 1;383(74):1340-1348. doi: 10.1056/NEJMoa1917733. E. PMID: 32977008.

Učinkovitost cepljenja pri preprečevanju raka anusa

- ▶ Danska študija
- ▶ 968881 deklet
- ▶ 17 - 32 let
- ▶ 2006–2021
- ▶ Samo 1 doza!!!!
- ▶ 4-, 2-, 9- valentno cepivo

Vit. Louise Boonrup, Thomas Mathisen, Christian Pihnenurm, Susanne K. Olsen, human papillomavirus vaccination and anal high-grade precancerous lesions and cancer—a 16-year follow-up effectiveness study. *JMIR Journal of the National Cancer Institute.* Volume 116, Issue 2, February 2024, Pages 283–287, <https://doi.org/10.1093/ncj/njap189>

Zakaj cepiti proti okužbam s HPV?

- ▶ Primarna preventiva
- ▶ Preprečimo okužbo z visokorizičnim HPV in s tem
  - ▶ rak materničnega vratu v 99%
  - ▶ rak vagine in vulve v 60%
  - ▶ rak anusa v 90%
  - ▶ rak penisa

Vir:
Petroc A, Borkovcovič A, Erjavec M, Petroc B, Č. Šušter, P.
Dumencova M. Non-vaccine HPV transmission and risk of
vaccination for a better future (Review). *Exp Ther Med.* 2022
Oct 20(10):166. doi: 10.3892/etm.2022.10116. Epub 2022 Oct 13.
PMID: 36121874. <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/36121874/>
Republika Slovenija, Register tiska Republike Slovenije.
Elektronski podatki sta leta 2022. Dostopno na
<https://www.gov.si/dokument.php?id=134455338>

Ocenjen delež s cepivi preprečljivih HPV okužb materničnega vratu pri necepljenih mladih odraslih ženskah (19 - 37 let)

Age (years)	Any Infections (% 95 CI)		Oncogenic Infections (% 95 CI)		Vaccine-Preventable Infections (% 95 CI)	
	%	Infections	%	Infections	%	Infections
19	100.0	(100.0-100.0)	100.0	(100.0-100.0)	100.0	(100.0-100.0)
20	92.9	(83.2-98.2)	92.7	(83.2-98.0)	92.9	(81.1-94.5)
21	84.9	(63.2-86.5)	84.4	(52.3-86.4)	83.6	(81.3-85.9)
22	76.9	(48.8-78.9)	76.2	(33.7-78.5)	75.4	(72.6-78.1)
23	70.1	(67.6-72.2)	69.2	(66.5-71.9)	68.5	(65.4-71.5)
24	62.9	(60.4-65.2)	62.0	(59.2-65.0)	61.4	(58.1-64.7)
25	56.5	(53.7-58.9)	55.5	(52.5-58.4)	54.9	(51.5-58.5)
26	50.1	(47.1-52.7)	49.2	(45.8-52.5)	48.2	(44.4-52.1)
27	44.0	(40.9-46.7)	43.2	(39.6-46.5)	43.1	(38.3-46.7)
28	38.1	(35.0-41.0)	37.3	(33.7-40.8)	36.3	(32.3-40.5)
29	32.8	(29.7-35.7)	31.8	(28.3-35.3)	30.9	(26.9-35.1)
30	28.1	(25.2-30.9)	27.4	(24.1-30.9)	27.0	(23.2-31.1)
31	24.0	(21.3-26.7)	23.3	(20.5-26.4)	23.4	(20.0-27.2)
32	20.2	(17.8-22.8)	19.9	(17.1-22.9)	20.2	(17.0-23.8)
33	16.7	(14.6-19.2)	16.1	(13.6-19.1)	16.8	(13.8-20.3)
34	13.1	(11.2-15.3)	12.4	(10.2-14.9)	12.7	(10.0-15.8)
35	9.1	(7.4-11.1)	9.0	(7.1-11.2)	9.1	(6.7-11.7)
36	5.9	(4.4-7.5)	5.9	(4.2-7.8)	6.2	(4.4-8.4)
37	2.7	(1.5-3.9)	2.4	(1.3-3.6)	2.8	(1.4-4.7)

† All vaccine-preventable oncogenic types (i.e., HPV 16/18/31/33/35/39/45).

Ocenjeno je, da se pomemben delež s cepivom preprečljivih onkogenih HPV okužb materničnega vratu pojavi po 26. letu starosti.

48,2% s cepivi preprečljivih HPV okužb se je pojavilo po 26. letu

27% s cepivi preprečljivih HPV okužb se je pojavilo po 30. letu

Vir: Siano AG, et al. *Sex Transm Infect.* Objavljeno na spletni 14. 7. 2022 na <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/35842923/>.
CI = intervali zaupanja

Zaključek

- ▶ HPV okužba lahko vodi v nevarno bolezen
- ▶ Pozornost in presejanje rizičnih skupin (HRA)
- ▶ **CEPLJENJE** (primarna preventiva) lahko dekleta in fante **zaščiti pred večraki**
- ▶ ...in presejanje (sekundarna preventiva) ne bo več potrebno....

Program cepljenja za leto 2024

- ▶ Priporočljivo cepljenje proti okužbam s **HPV** se opravi pri deklicah in dečkih v 6. razredu osnovne šole, v šolskem letu 2024/25 pri fantih v 1. in 3. letniku srednje šole ter pri zamudnikih, dodatno pa tudi pri moških do dopolnjenega 26. leta starosti, ki se niso bili cepljeni.

▶ **V letu 2024 se lahko brezplačno cepijo vsi fantje in dekleta do 26. leta**

SEKCIJA ZA
ŠOLSKO, ŠTUDENTSKO
IN ADOLESCENTNO
MEDICINO
PRI SZD
40 LET 1981 - 2021

PERCH
PartnERship to
Contrast HPV

Evropska priporočila projekta PERCH za komuniciranje cepljenja proti HPV

doc. dr. Urška Ivanuš, dr. med., spec. javnega zdravja

Elizabetha Radelj Pepevnik, univ. dipl. novinarstva

XVI. SROKOVNO SREČANJE NA TEMO HPV

Sekcija za šolsko, študentsko in adolescentno medicino pri SZD

Ljubljana, 6. 9. 2024

Co-funded by
the European Union

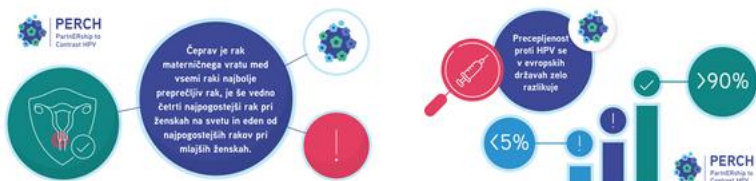

ONKOLOŠKI INŠTITUT
INSTITUTE OF ONCOLOGY
LJUBLJANA

Problem

PERCH
PartnERship to
Contrast HPV

XVI. Strokovno srečanje na temo HPV
Ljubljana, 6. 9. 2024

Co-funded by
the European Union

15 LET NACIONALNEGA CEPLJENJA PROTI HPV

SEKCIJA ZA
**ŠOLSKO, ŠTUDENTSKO
IN ADOLESCENTNO
MEDICINO**
PRI SZD
40 LET 1981 - 2021

Projekt PERCH

PERCH
PartnERship to
Contrast HPV

34 partnerjev projekta PERCH iz 18 evropskih držav je združilo moči za povečanje precepljenosti proti HPV, še posebej v predelih z nizko precepljenostjo, in za poenotenje zbiranja podatkov ter za izboljšanje spremljanja precepljenosti in učinkov cepljenja proti HPV.

Evropska izvajalska agencija za zdravje in digitalno tehnologijo (HaDEA) s pooblastili dodeljenimi s strani Evropske Komisije

Trajanje projekta: 30 mesecev
1 november 2022 - 30 april 2025

34
partnerjev

18
držav

Vrednost projekta: 4,75 mio

- 3,8 mio EU
- 20 % nacionalnega sofinanciranja

Slovenija:

- 436.000 €
- OIL (vodilni partner)
- Vodenje DP2 - komunikacija
- NIJZ (pridružen partner)

Co-funded by the European Union

Projekt financira Evropska unija. Državna agencija za inovacije in raziskave in Agencija Republike Slovenije za inovativno gospodarstvo sta se odločili, da svoje inovativne projekte financirajo preko Evropskega sklada za regionalni razvoj in Agencije za inovativno gospodarstvo (MIZOP). Vsi Evropski projekti morajo vključiti vsebinsko in metodološko izobrazbo in usposabljanje.

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA ZDRAVJE

Projekt sofinancira Ministrstvo za zdravje (MIZOP).

XVI. Strokovno srečanje na temo HPV
Ljubljana, 6. 9. 2024

Co-funded by the European Union

Namen in cilji projekta

PERCH
PartnERship to
Contrast HPV

Namen projekta PERCH

90%

delati v skladu do 15 let odprave prave HPV.

70%

delati na razpisih, pravnomočnih, gospodarskih pregledih v programih ZDA.

90%

delati v predstavitvi ali izobrazbi, usposabljanju, razpisih, pravnomočnih pregledih v programih ZDA.

Cilji projekta PERCH:

1. Spodbuditi države članice, da načrtujejo in izvajajo kampanje za promocijo cepljenja proti HPV ter delijo znanje in izkušnje na tem področju.
2. Izboljšati sistem podatkov in spremljanja precepljenosti proti HPV ter presejalnih testov HPV.
3. Izboljšati znanje in ozaveščenost o boleznih, ki jih povzročajo okužbe s HPV, in njihovem preprečevanju v ciljnih skupinah (mladostnice in mladoostri).
4. Izboljšati znanje in veščine zdravstvenih delavcev pri komunikaciji o cepljenju proti HPV.

Evropska priporočila PERCH za komuniciranje cepljenja proti HPV
→ slovenska strategija

Slovenska medijska kampanja za ozaveščanje o HPV PERCH
(začetek 9. 9. 2024)

Kurikulum usposabljanja za zdravstvene delavce PERCH
→ Delavnica ABC o HPV 2024
(ponovitev 10. 9. 2024)

XVI. Strokovno srečanje na temo HPV
Ljubljana, 6. 9. 2024

Co-funded by the European Union

15 LET NACIONALNEGA CEPLJENJA PROTI HPV

Slovenski konzorcij PERCH

Mreža ključnih deležnikov

- 2023 je z najpomembnejšimi deležniki v Sloveniji nastala »Slovenska HPV-skupina«, redni sestanki
  - OIL: DP ZORA, PR
  - NIJZ: CNB, PR, program ZDAJ
  - MZ
  - Zveza slovenskih društev za boj proti raku
  - Sekcija za šolsko, študentsko in adolescentno medicino pri SZD
  - Sekcija za primarno pediatrijo.
- Glavni namen skupine je zagotavljanje usklajene komunikacije o HPV na nacionalni ravni, predlaganje izboljšav pri dostopu do cepljenja in pomoč pri oblikovanju politik

Priporočila za komuniciranje cepljenja proti HPV

ZAKAJ

- Opolnomočenje držav članic EU za načrtovanje in izvajanje usklajene komunikacije o cepljenju proti HPV na nacionalni ravni

Mednarodna delavnica za komunikacijo cepljenja proti HPV v Ljubljani

- Ljubljana, april 2024
- Strokovnjaki s področja HPV in cepljenja + strokovnjaki za komunikacijo
- Iz vseh sodelujočih držav in WHO

XVII. Strokovno srečanje na temo HPV
Ljubljana, 6. 9. 2024 Co-funded by
the European Union

Ključna sporočila PERCH - testiranje

- **Target audience:** Medical and communication experts in the field of HPV vaccination
- **Method of data collection:** Electronic survey
- **Distribution:** email and newsletter + snowball
- **Data collection period:** 2024-04-05–ongoing
- **Data extraction:** 2024-06-20

In total, 126 key messages were evaluated:

- educational for parents, 8 main key messages, 55 messages total
- emotional for parents, 1 main key message, 9 messages total
- educational for young adults, 8 main key messages, 50 messages total
- emotional for young adults, 2 main key messages, 12 messages

4 dimensions were rated for educational messages and 5 for emotional messages + suggestions for improvements.

"The key message above is:" (On a scale from "1-Strongly Disagree" to "5-Strongly Agree")

- R
- Relevant
- E
- Evidence-based (for educational); Scientifically acceptable (for emotional)
- A
- Appealing
- S
- Suitable to your local cultural context
- (E)
- Emotionally strong (for emotional)

 Co-funded by
the European Union
Ljubljana, 6. 9. 2024

Ključna sporočila PERCH

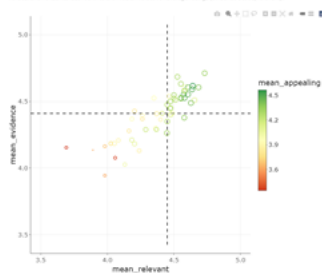

PERCH
PartnERship to
Contrast HPV

EDUCATIONAL KEY MESSAGES FOR PARENTS AND GUARDIANS

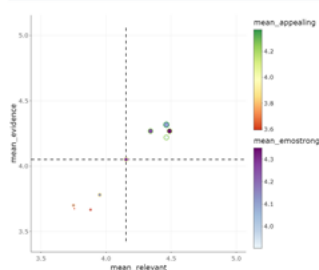
Plot

Vertical and horizontal dashed lines are median values for average ratings (evidence based, relevant).

EMOTIONAL KEY MESSAGES FOR PARENTS AND GUARDIANS

Plot

XVII. Strokovno srečanje na temo HPV
Ljubljana, 6. 9. 2024

Ključna sporočila PERCH

PERCH
PartnERship to
Contrast HPV

seq	Topic	Main key message	Key message	mean relevant	mean evidence	mean appealing	mean suitable	index REAS	N suggestions
34	3455	HPV vaccination	06-HPV vaccines are safe and effective, providing long-lasting protection against most HPV-related cancers.	4.64	4.62	4.56	4.62	90.2	1
15	1955	HPV and HPV-related diseases	03-HPV infection is the leading cause of cervical cancer, which is the fourth most common cancer in women and fourth leading cause of death from cancer in women, globally.	4.64	4.59	4.50	4.57	89.3	4
46	4755	HPV vaccination	07-The HPV vaccine should be given before potential exposure to HPV infection.	4.68	4.61	4.39	4.50	88.7	6
7	0755	HPV and HPV-related diseases	02-HPV can cause serious health problems in both men and women. HPV can cause cervical, vaginal, vulvar, anal, penile, and throat cancer, as well as genital warts.	4.73	4.71	4.35	4.38	88.6	8
52	5555	HPV vaccination	08-HPV vaccination is not just for women.	4.61	4.55	4.47	4.50	88.0	4

Ljubljana, 6. 9. 2024

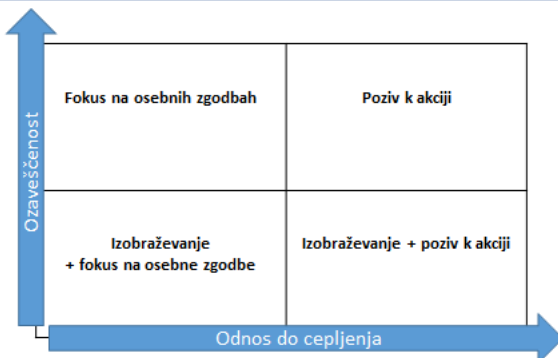
15 LET NACIONALNEGA CEPLJENJA PROTI HPV

Komunikacijska matrika

PERCH
PartnERship to
Contrast HPV

XVII. Strokovno srečanje na temo HPV
Ljubljana, 6. 9. 2024

Medijska kampanja BLAZNO RESNO

PERCH
PartnERship to
Contrast HPV

Blazno resno o HPV 2023

- <https://www.blaznoresno.si/>
- Zveza slovenskih društev za boj proti raku, delno sofinancirana s strani PERCH)

Nadaljevanje v letu 2024

- Začetek 2. 9. 2024
- Brezplačne brošure za starše otrok v 6. razredu OŠ in pilot NIJZ za zamudnike (tisk Zveza, distribucija NIJZ)
- Ciljano digitalno oglaševanje
- Kazalke (Mladinska knjiga, EMKA)
- Kratek video: RTV Slovenija, POP TV, LPP (brezplačni oglasi)

XVII. Strokovno srečanje na temo HPV
Ljubljana, 6. 9. 2024

15 LET NACIONALNEGA CEPLJENJA PROTI HPV

SEKCIJA ZA
ŠOLSKO, ŠTUDENTSKO
IN ADOLESCENTNO
MEDICINO
PRI SZD
40 LET 1981 - 2021

Video Blazno resno o HPV

PERCH
Partnership to
Contrast HPV

<https://www.youtube.com/watch?v=1RBw3bDhFQQ>

XVII. Strokovno srečanje na temo HPV
Ljubljana, 6. 9. 2024

Medijska kampanja PERCH

PERCH
Partnership to
Contrast HPV

Nacionalna medijska kampanja 2024

- V celoti sofinancirana s strani projekta PERCH (razpis OIL)
- Začetek 9. 9. 2024
- Jesenski in spomladanski val (uskklajeno z vrhom cepljenj proti HPV – analiza podatkov eRCU, NIJZ)

Glavni cilj

- povečati ozaveščenost o HPV in izboljšati odnos do cepljenja proti HPV izobraževanje

Ciljni skupini

- primarna: starši in skrbniki mladostnikov do 15. leta starosti
- sekundarna: mladostniki do 15. leta starosti

Različna komunikacijska orodja in kanali (spletna in nespletna komunikacija):

- Spletna kampanja na Med.Over.Net, Žurnal24 (vsebinski prispevki)
- Družbena omrežja
- Radijski oglasi (MZ bo podprl ta del kampanje in dodatno financiral oglase)
- Jumbo plakati (84 plakatnih mest)

XVII. Strokovno srečanje na temo HPV
Ljubljana, 6. 9. 2024

15 LET NACIONALNEGA CEPLJENJA PROTI HPV

Jumbo plakat

Banner, ki vodi na rubriko na Med.OverNet

Oglas na Žurna24.si in Med.OverNet

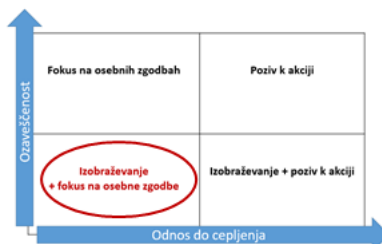
Komunikacijska matrika - Slovenija

PERCH
Partnership to
ContraST HPV

Prilagoditev ključnih sporočil glede na ocenjeno stopnjo ozaveščenosti in odnosa do cepljenja proti HPV v državi

- V Sloveniji po ocenah 10 % nižja ozaveščenost o HPV kot v drugih evropskih državah (73 % / 64 %)
- Proticepitelji glasni in „neugodni“ v komunikaciji (čeprav so v manjšini)

Komunikacijska matrika - Slovenija

Strategija kampanje PERCH

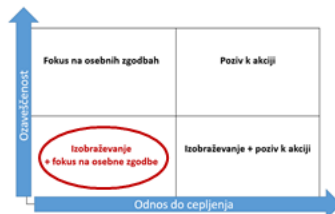
1. Ozaveščamo o HPV – izobražujemo:

- Primarno: **HPV povzroča 6 vrst raka pri moških in ženskah**
- Sekundarno : **Svojega otroka lahko zaščitite pred HPV**

2. Vključujemo osebne zgodbe

Posebna spletna stran NIJZ:

- Oglasil in QR koda bodo vodili na spletno stran NIJZ (na podlagi naših anket 60% staršev išče dodatne informacije glede HPV na njihovi spletni strani)

Zdravstveni delavci

Šolski zdravniki in pediatri imajo največjo vlogo pri odločitvi staršev za cepljenje

- Starši otrokovemu zdravniku zaupajo
- Večina zagovornikov je pred cepljenjem govorila z zdravnikom; zdravnik je cepljenje priporočil
- Nasprotniki cepljenja niso dobili priporočila za cepljenje od zdravnika

Najpomembnejši viri informacij

- Zagovorniki cepljenja:
  - Najpomembnejši vir informacij so zdravniki in predavanja o HPV v šolah
  - Brošura, ki jo dobi otrok v šoli
  - Iščejo informacije na preverjenih spletnih straneh (NIJZ)
- Nasprotniki cepljenja:
  - Iščejo informacije na spletu, druge strani kot NIJZ
  - Med znanci

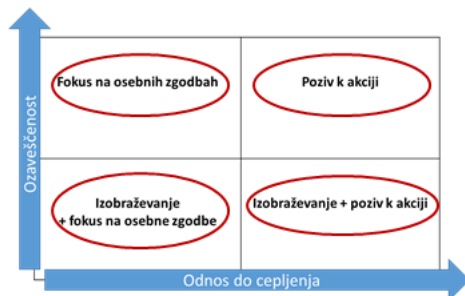

Zdravstveni delavci

PREDNOSTI NEPOSREDNE KOMUNIKACIJE ZDRAVSTVENI DELAVCI-STARŠI

- Veliko zaupanje staršev
- Komunikacija prilagojena na individualno raven – pogovor med zdravnikom, medicinsko sestro in staršem z otrokom
- Priporočilo za cepljenje

Zaupanje in normalizacija

ZAUPANJE med zdravnikom in staršem

- Med zdravnikom in staršem se gradi dolgoročno zaupanje
- Treningi komuniciranja

NORMALIZACIJA CEPLJENJA PROTI HPV

- HPV cepljenje kot del rutinske preventivne obravnave otroka

Evropska priporočila PERCH

- In a clinical setting, the most effective approach is **presumptive announcements**.
- Also, using normalizing language to explain the importance of getting the HPV vaccine as well as **explain and administer multiple adolescent vaccinations, including the HPV vaccine, during one visit** to adolescents and their parents/guardians is essential (Reproductive Health National Training Center, 2021).

Normalizacija cepljenja proti HPV: "presumptive announcements"

- The term "presumptive announcements" in communication between a doctor and a parent regarding the HPV vaccination refers to a communication strategy **where the healthcare provider assumes that the vaccine will be accepted and presents it as the norm or the default action.**
- Instead of asking parents whether they want the vaccine for their child, the doctor might say something like, "**Today your child is due for the HPV vaccine,**" or, "**It's time for the HPV vaccine, which will protect against certain types of cancer.**"
- This approach **frames vaccination as a routine part of care**, which research has shown can **increase vaccine uptake by reducing perceived uncertainty or hesitation.**

Normalizacija cepljenja proti HPV: „one visit approach“ primer Nizozemske

Slovenski konzorcij PERCH

- V prizadevanju za poenostavitev postopka pridobivanja soglasij za šolska cepljenja proučujemo možnost uvedbe rešitve, kjer bi **starši podali soglasje za vsa šolska cepljenja že ob sistematskem pregledu pred začetkom osnovne šole.**
- Takšen pristop bi zmanjšal administrativno breme za vse vpletene deležnike, s tem pa tudi zmanjšal število korakov, potrebnih za pridobitev soglasja in povečal učinkovitost izvajanja cepljenj.
- Kot **primer dobre prakse lahko navedemo Nizozemsko** (informacije o soglasjih), kjer starši podajo soglasje za vključitev otroka v nacionalni program cepljenja ob prvem vabilu na cepljenje. Soglasje se poda pisno ali ustno in se zabeleži v otrokovo digitalno zdravstveno kartoteko. Ko je soglasje enkrat podano, velja za cel nacionalni program cepljenja, razen če starši izrecno ne prekličejo soglasja.

SEKCIJA ZA
ŠOLSKO, ŠTUDENTSKO
IN ADOLESCENTNO
MEDICINO
PRI SZD
40 LET 1981 - 2021

Delavnica ABC o HPV 2024

PERCH
PartnERship to
Contrast HPV

Virtualna delavnica za zdravstvene delavce
na temo cepljenja proti HPV

<https://www.projectperch.eu/>

ABC o HPV“ 2023

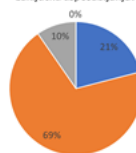
- več kot 450 udeležencev

ABC o HPV“ 2024

- 9. maj 2024 - 400 udeležencev
- **Ponovitev v torek, 10. 9. 2024**
- **kurikulum in evalvacijska anketa projekta PERCH**

Curriculum for Training
Courses on HPV
Vaccination and Vaccine
Communication

ABC o HPV, maj 2024
Kako bi ocenili svoje znanje po
zaključku usposabljanja?

■ Zelo se je izboljšalo ■ Precej se je izboljšalo
■ Komaj se je izboljšalo ■ Nič se ni izboljšalo

NIJZ

PERCH

<https://www.projectperch.eu/>

PERCH
PartnERship to
Contrast HPV

PERCH
PartnERship to
Contrast HPV

HOME ▾ WORK PACKAGES ▾ NEWS & EVENTS REPOSITORY MEDIA GALLERY ▾ CONTACTS

Curriculum for Training
Courses on HPV
Vaccination and Vaccine
Communication

Report on main
determinants of HPV
vaccine hesitancy at
national level

HPV Awareness Day –
PERCH SM campaign
materials

Toolbox Of
Communication And
Community Engagement
Resources To Increase
Vaccine

Newsletter subscription

Subscribe to PERCH newsletter and get
the latest updates from European
Partnership to Contrast HPV

SUBSCRIBE NEWSLETTER

XVI. Strokovno srečanje na temo HPV
Ljubljana, 6. 9. 2024 Co-funded by
the European Union

15 LET NACIONALNEGA CEPLJENJA PROTI HPV

SEKCIJA ZA
ŠOLSKO, ŠTUDENTSKO
IN ADOLESCENTNO
MEDICINO
PRI SZD
40 LET 1981 - 2021

PERCH
PartnERship to
Contrast HPV

SKUPAJ ZMOREMO VEČ IN SEŽEMO DLJE 😊

TUDI DO ODPRAVE S HPV POVEZANIH RAKOV
V SLOVENIJI.

XVII. Strokovno srečanje na temo HPV
Ljubljana, 6. 9. 2024

Co-funded by
the European Union

15 LET NACIONALNEGA CEPLJENJA PROTI HPV

SEKCIJA ZA
**ŠOLSKO, ŠTUDENTSKO
IN ADOLESCENTNO
MEDICINO**
PRI SZD
40 LET 1981 - 2021

NIJZ Nacionalni inštitut
za javno zdravje

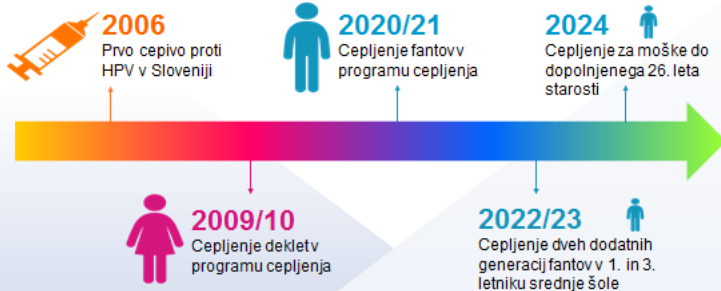
Cepljenje proti HPV v Sloveniji:

rezultati v šolskem letu 2023/24 in novosti

Nadja Šinkovec Zorko, dr. med.

XVI. strokovno srečanje Sekcije za šolsko, študentsko in adolescentno medicino, Ljubljana, 6.9.2024

Cepljenje proti HPV v Sloveniji

NIJZ Nacionalni inštitut
za javno zdravje

15 LET NACIONALNEGA CEPLJENJA PROTI HPV

Program cepljenja in zaščite z zdravili 2024

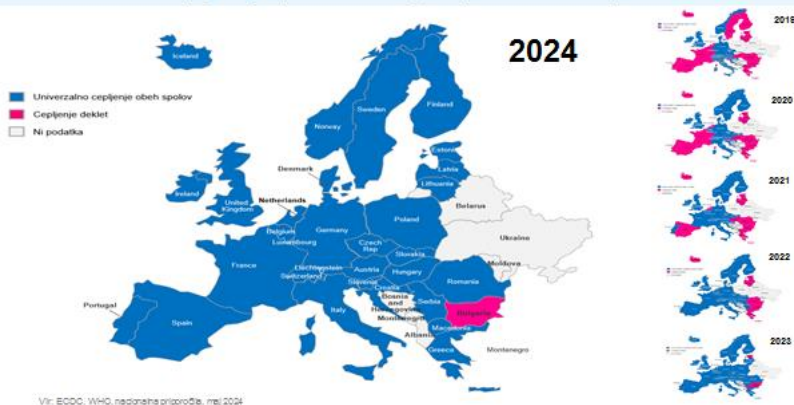
2. cepljenje in zaščita s specifičnimi imunoglobulini za učence, dijake in študente za šolsko leto 2024/25 ter druge mlade odrasle do dopolnjenega 26. leta starosti

2.1.6 Cepljenje proti okužbam s humanimi papilomavirusi (HPV)

- Cepljenje se izvaja ob sistematičnem pregledu pri deklah in dečkih, ki v šolskem letu 2024/25 obiskujejo **6. razred osnovne šole** ter **fantih, ki obiskujejo 1. in 3. razred srednje šole**.
- Cepljenje se opravi tudi pri zamudnicah in zamudnikih oz. **deklah in fantih do dopolnjenega 26. leta starosti**, ki še niso bili cepljeni.
- Cepljenje se opravi s številom odmerkov glede na starost ob začetku cepljenja (za mlajše od 15 let sta dovolj dva odmerka s presledkom najmanj 6 mesecev, za starejše so potrebni 3 odmerki po shemi 0,2,6).

Cepljenje proti HPV, opredeljeno v točki 2.1.6, se plača iz sredstev OZZ. Plačnik cepljenja proti HPV izven opredeljenega programa v točki 2.1.6. je posameznik.

Cepljenje proti HPV po spolu v Evropi

15 LET NACIONALNEGA CEPLJENJA PROTI HPV

Učinkovitost programov cepljenja proti HPV

Kako učinkovito je cepljenje pri ženskah, ki so že imele opravljeno konizacijo?

Ali cepljenje proti HPV prepreči ponovitev predrakavih sprememb?

ECDC TECHNICAL REPORT

Efficacy, effectiveness and safety of HPV vaccination in women with conisation: a systematic review and meta-analyses

European Centre for Disease Prevention and Control. Efficacy, effectiveness and safety of HPV vaccination in women with conisation: a systematic review and meta-analyses. Stockholm: ECDC; 2024.

The use of HPV vaccines in comparison to not using HPV vaccines in women with conisation may reduce the risk of CIN 2+ (irrespective of HPV type and related to HPV 16/18) and CIN 3+ (irrespective of HPV type). However, our confidence in the effect estimates is limited. The effect of HPV vaccination in comparison to no vaccination on CIN 3+ (related to HPV 16/18), invasive cervical cancer, persistent HPV infections (irrespective of HPV type) and persistent HPV infection (related to HPV 16/18), ~~was not~~ was not statistically significant. The evidence was inconclusive for CIN 2, CIN 3, VIN, AIS and VAIN, and mortality. There were no data available for incident HPV infections (irrespective of HPV type and related to HPV 16/18), AIS and quality of life. One RCT comparing vaccinated women with women who did not receive a vaccine reported severe allergies (two cases) and minor local reactions to the HPV vaccine. Subgroup analyses according to type of vaccine were only possible for CIN 2+ (irrespective of HPV type and related to HPV 16/18). No differences were identified. Overall, the existing evidence for the HPV vaccine in women with conisation is predominantly derived from NRBs with serious or critical risk of bias. Evidence from RCTs is very limited, i.e. only two RCTs are available. Additional RCTs with a placebo intervention in the control group to evaluate the efficacy of HPV vaccines (particularly the nonvalent vaccine) as an adjunct to conisation may provide more reliable evidence. These RCTs should additionally consider the HPV vaccination status (in terms of primary prevention). Moreover, it would be crucial to extend the follow-up times to ensure the generation of robust data on the incidence of cervical cancer and cancer-related mortality.

We could not determine the optimal timing for HPV vaccination when given as an adjunct to conisation. Although some studies suggest it may be more beneficial to get vaccinated before treatment.

15 LET NACIONALNEGA CEPLJENJA PROTI HPV

Učinkovitost cepljenja proti HPV, Slovenija

Zbornik predavanj, 11. izobraževalni dan programa ZORA – ZORA 2021

Učinek cepljenja proti HPV v Sloveniji: analiza podatkov Registra ZORA Kaja Batista, Tine Jerman, Urška Ivanuš

Državni program ZORA, Onkološki inštitut Ljubljana, Zaloška 2, Ljubljana

Povzetek

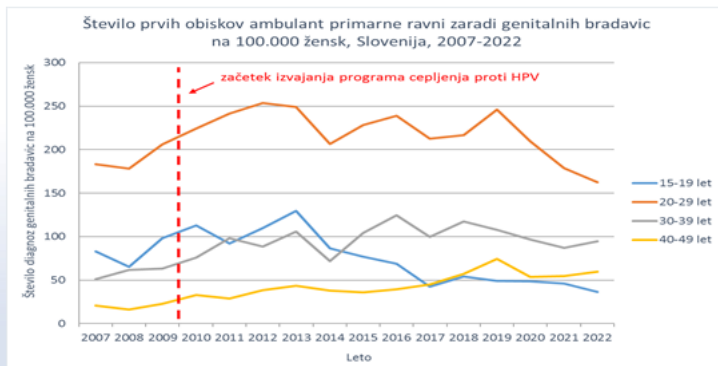
V zadnjih letih so bili objavljeni izsledki številnih raziskav, tudi meta-analiz, s katerimi so proučevali učinek cepljenja proti HPV na breme predrakavih sprememb in raka materničnega vratu. V prispevku smo pregledali raziskave, objavljene po letu 2019. Osredotočili smo se na nerandomizirane in nenadzorovane raziskave. Izsledki dokazujejo, da je cepljenje proti HPV učinkovito. V drugem delu prispevka pa smo predstavili raziskavo, v kateri smo ocenili učinek cepljenja proti HPV v Sloveniji. Opazovali smo vse ženske v Sloveniji, ki so imele med letoma 2012 in 2019 prvič registriran patološki bris materničnega vratu visoke stopnje ali več in so bile stare med 17 in 21 let. Razdelili smo jih na dve skupini. V prvo so bile vključene ženske, ki so imele možnost cepljenja, to so bile ženske rojene med letoma 1998 in 2002. V drugo pa so bile vključene ženske, rojene med letoma 1991 in 1997 in te možnosti niso imele. Izračunali smo starostno specifično incidenčno stopnjo na 1.000 prebivalc Slovenije za vsako skupino žensk. Nato smo primerjali starostno specifične stopnje brisov materničnega vratu s patološkimi spremembami celic visoke stopnje ali več med obema skupinama žensk in izračunali tveganje.

Ugotovili smo, da ima skupina deklet, starih od 20 do 21 let, ki ni imela možnosti cepljenja v okviru nacionalnega programa cepljenja proti HPV, 1,5-krat večje tveganje, da jim z brisom materničnega vratu odkrijemo predrakave spremembe visoke stopnje ali več, kot enako stara skupina deklet, ki je to možnost imela. Ta razlika se še poveča v skupini deklet, starih od 19 do 21 let, saj ima ta skupina za skoraj 2-krat večje tveganje, da jim z brisom materničnega vratu odkrijemo predrakave spremembe visoke stopnje ali več.

NIJZ

Ključne besede: človeški papilomavirus, HPV, cepljenje, učinkovitost, predrakave spremembe materničnega vratu, rak materničnega vratu

Genitalne bradavice, Slovenija, 2007-2022

15 LET NACIONALNEGA CEPLJENJA PROTI HPV

Neželeni učinki po cepljenju proti HPV, 2009 – 2022, Slovenija

Po svetu razdeljenih že več 100 milijonov odmerkov cepiv proti HPV.

- Najpogostejši neželeni učinki:
- lokalne reakcije na mestu cepljenja
  - zmerno povišana telesna temperatura
  - slabost
  - glavobol
  - utrujenost
  - omedlevica.

Leto	Razdeljeni odmerki cepiva proti HPV	Število prijav NU
2009	14.577	13
2010	20.530	31
2011	17.973	18
2012	15.371	32
2013	13.957	14
2014	11.047	23
2016	8.857	8
2018	10.709	9
2017	10.646	14
2018	17.699	15
2019	22.160	10**
2020	18.831	13**
2021	24.796	15
2022	28.574	10
2023	31.072	26**
SKUPAJ	288.788	261**

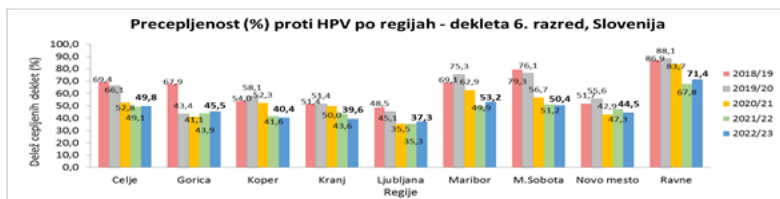
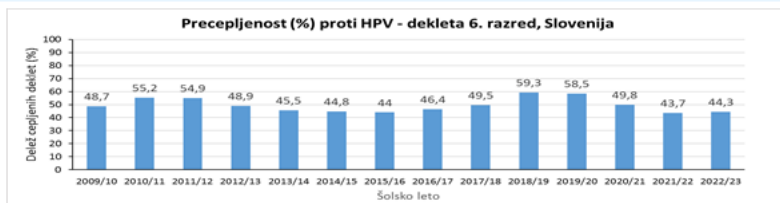
* Preliminarni podatki

** V letu 2019 dodatno prijavljeno še 2 NU in v letu 2020 še 1 NU po sočasnem cepljenju proti HPV in tetanusu, v letu 2023 pa še 1 NU po sočasnem cepljenju proti HPV, hepatitisu A in tifusu.

Prijavljeni NU so izzveneli v nekaj dneh brez posledic!

NIJZ
Nacionalni inštitut
za javno zdravje

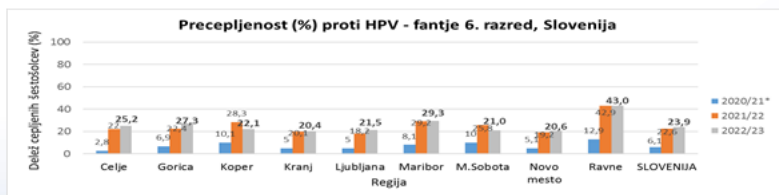
Precepljenost deklet proti HPV v Sloveniji

15 LET NACIONALNEGA CEPLJENJA PROTI HPV

Precepljenost fantov proti HPV v Sloveniji

NIJZ Nacionalni inštitut za javno zdravje

Najnovjši podatki iz eRCO

HPV – dekleta (eRCO, 30. avg 2024)

Regijsna kohorta/ Šolsko leto	2010 (2021/22)		2011 (2022/23)		2012 (2023/24)	
	HPV1	HPV2	HPV1	HPV2	HPV1	HPV2
CELJE	84,2	59,4	55,2	53,1	47,7	33,7
ODMICA	59,7	52,6	52,9	49,3	49,9	36,6
KOPER	54,8	50,1	48,5	48,3	40,5	23,3
KRANJ	56,1	50,8	51,9	43,6	46,5	31,5
LJUBLJANA	58,2	50,2	49,6	40,4	46,2	31,2
MARIBOR	65,1	59,6	62,0	58,4	50,5	42,4
MURSKA SOBOTA	65,6	61,7	55,7	52,6	58,6	44,8
NOVO MESTO	55,2	54,5	51,2	46,9	47,1	37,4
RAVNE	77,7	74,7	76,5	74,2	67,5	60,2
SLOVENIJA	60,3	54,6	54,3	47,8	48,1	34,9

eRCO, 23.8.2023

Regijsna kohorta/ Šolsko leto	2010 (2021/22)		2011 (2022/23)	
	HPV1	HPV2	HPV1	HPV2
SLOVENIJA	55,2	48,3	49,5	37,8

HPV – fantje (eRCO, 30. avg 2024)

Regijsna kohorta/ Šolsko leto	2010 (2021/22)		2011 (2022/23)		2012 (2023/24)	
	HPV1	HPV2	HPV1	HPV2	HPV1	HPV2
CELJE	54,1	29,0	52,5	27,9	25,2	17,1
ODMICA	54,7	30,3	54,5	30,1	25,7	19,6
KOPER	58,6	33,8	28,6	23,6	25,0	12,6
KRANJ	51,8	25,7	29,2	22,7	25,4	17,0
LJUBLJANA	56,9	29,4	51,5	24,2	27,5	17,3
MARIBOR	39,6	38,0	35,5	32,7	50,5	25,4
MURSKA SOBOTA	55,9	32,5	29,8	23,5	16,5	29,3
NOVO MESTO	25,7	24,2	26,7	23,1	25,9	20,0
RAVNE	54,4	52,2	52,0	48,3	42,9	35,4
SLOVENIJA	36,2	30,9	31,9	26,6	27,9	19,3

eRCO, 23.8.2023

Regijsna kohorta/ Šolsko leto	2010 (2021/22)		2011 (2022/23)	
	HPV1	HPV2	HPV1	HPV2
SLOVENIJA	32,9	26,3	27,8	19,9

NIJZ Nacionalni inštitut za javno zdravje

Precepljenost zamudnic proti HPV (do dopolnejšega 15. leta)

Podatki za dekleta, rojena leta 2009 (ki so/bodo v letu 2024 dopolnila 15 let);
eRCO, 30.8.2024

Rojstna kohorta		1.1. - 31.12.2009 (š. v. učnega 2020/21)			
REGIJA	Občevzročice	HPV 1	%	HPV 2	%
CELJE	1617	3114	66,5	1045	64,2
DOBJICA	541	339	61,6	314	58,0
KOPER	219	463	56,5	420	51,5
KRANJ	1150	701	59,4	660	55,9
LJUBLJANA	2623	2357	61,1	2076	54,4
MARIBOR	1655	3106	67,1	1659	64,6
MURSKA SOBOTA	549	363	66,1	336	61,2
NOVO MESTO	745	424	56,9	399	52,6
RAVNE	277	297	75,8	274	72,7
SLOVENIJA	11294	7138	63,2	6563	58,3

Cilji globalne strategije WHO za odpravo raka materničnega vratu (do leta 2030):

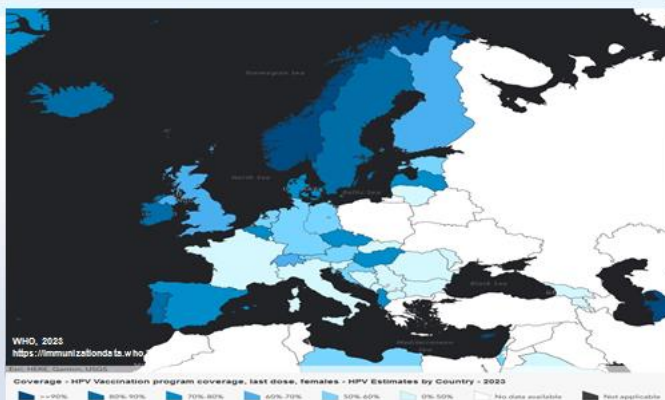
- 90% deklet polno cepljenih do 15. leta starosti
- 70% žensk se redno udeležuje presejalnega programa
- 90% žensk s pretraktirani in rakavimi spremembami zotrajajnih

Rojstna kohorta 1.1. - 31.12.2009 (2020/21)

REGIJA	Precepljenost v izklesnem letu 2020/21*	Precepljenost na dan 30.8.2024**
CELJE	57,6 %	64,2 %
DOBJICA	41,1 %	58,0 %
KOPER	52,5 %	51,5 %
KRANJ	50,0 %	55,9 %
LJUBLJANA	51,5 %	54,4 %
MARIBOR	62,9 %	64,6 %
MURSKA SOBOTA	56,7 %	61,2 %
NOVO MESTO	42,9 %	52,6 %
RAVNE	75,7 %	72,7 %
SLOVENIJA	49,8 %	58,3 %

* Podana iz aplikacije Cepljenost
** Podana iz eRCO

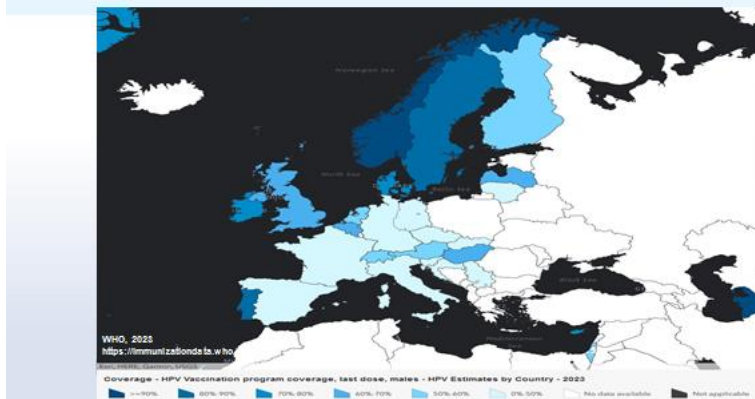
Precepljenost deklet proti HPV v Evropi

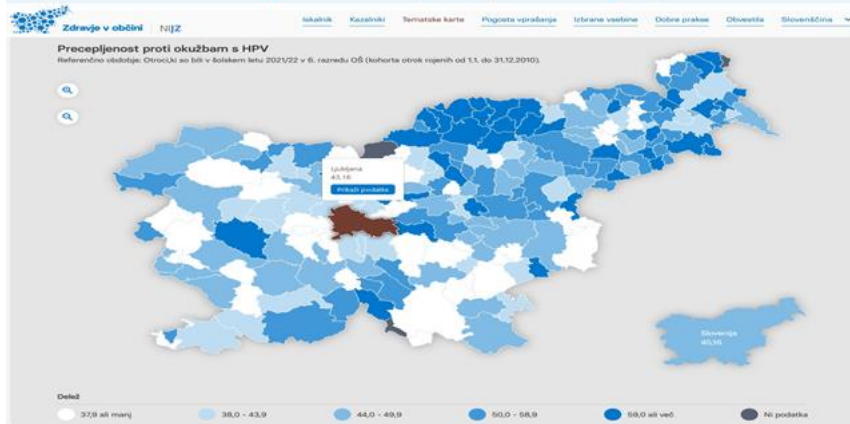
15 LET NACIONALNEGA CEPLJENJA PROTI HPV

Precepljenost dečkov proti HPV v Evropi

Zdravje v občini (<https://obcine.nijz.si/>)

15 LET NACIONALNEGA CEPLJENJA PROTI HPV

Zdravje v občini (<https://obcine.nijz.si/>)

ZDRAVJE V OBČINI 2024

Kazalniki zdravja v občini: Ljubljana

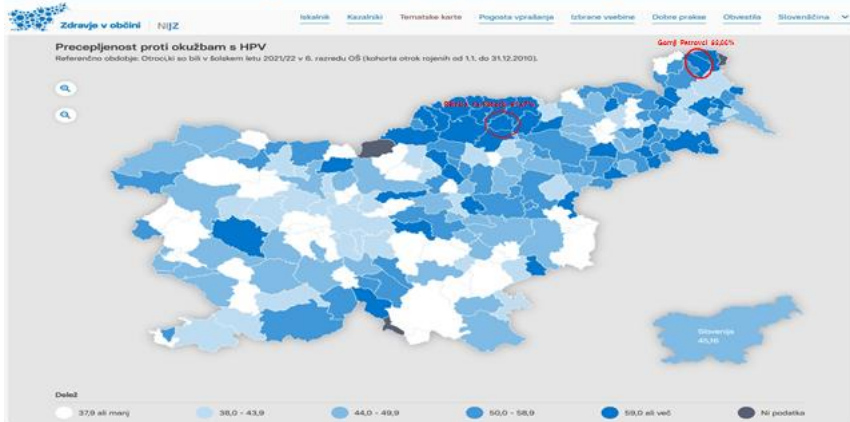
Prikazano so izbrano vrednosti kazalnikov zdravja za občino v primerjavi z upravno enoto, statistično regijo in Slovenijo. Graf kaže primerjavo kazalnikov na ravni občine z državnim povprečjem. Kazalniki so testirani na statistično značilnost. V mnogih občinskih zaradi majhnega števila dogodkov lahko pričakujemo večja nihanja vrednosti kazalnikov med posameznimi leti. Definicije, dodatna podoba in grafični prikazi so dostopni na hišni spletni strani <http://obcine.nijz.si>.

▲ ▲ ▲ = Položaj občine glede na povprečje Slovenije (▲) in glede na razpon vrednosti po občinah od najnižje do najvišje (▲▲▲). Pri kazalnikih, kjer ni oznake, v opazovanem časovnem obdobju ni bilo pomena (*).

Barve in oblike oznak pomenijo: ▲ Zelena = občina je statistično značilno boljša od povprečja preostale Slovenije; ▲ Modra = občina je statistično značilno različna od povprečja preostale Slovenije; Zelena/gibanja kazalnika ni mogoče enoznačno dobiti; ▼ Rdeča = občina je statistično značilno slabša od povprečja preostale Slovenije; ▲ Rumena = občina se statistično značilno ne razlikuje od povprečja preostale Slovenije; ○ Bela = vrednost izbranega kazalnika zaradi majhnosti opazovane populacije (majhnega števila primerov) ni zanesljiva.

Kazalnik	Občina	URE	regija	SLO	Enota	Marg od povprečja	Višč od povprečja
1.1 Razvitost občine	1,21	✓	✓	1,00	indeks		
1.2 Prirast prebivalstva	10,2	10,2	11,2	4,6	%		
1.3 Staranje prebivalstva (nad 60 let)	5,9	5,8	5,5	8,6	%		
1.4 Osnovno stroškovni odnosi (OS ali manj)	10,0	9,7	10,0	12,3	%		
1.5 Šolska dejavnost aktivnosti	66,6	67,4	69,0	67,8	%		
2.1 Iztisena števila otrok	51,9	52,3	51,0	50,0	medseboj		
2.2 Prekomerna preobremenjenost otrok	20,5	21,0	21,2	24,9	%		
2.5 Poškodovani v transparentnih neopredah	1,3	1,4	1,4	1,1	med/1000		
2.6 Prometne nezgode z alkoholiziranimi povzročitelji	6,8	7,2	7,6	8,5	%		
3.1 Odvisnost v Programu svet	61,7	62,4	63,9	63,4	%		
3.2 Presejanost v Programu žora	69,5	69,8	70,5	71,4	%		
3.4 Presejanost v Programu DORA	74,1	75,0	76,3	77,8	%		
3.5 Precepljenost proti okužbam s HPV	43,2	41,7	42,1	45,2	%		
4.2 Bolniška odsotnost	17,6	17,9	18,7	21,7	dnevi		
4.3 Astma pri otrocih in mladostnikih (0-19 let)	0,7	0,7	0,6	0,5	med/1000		
4.4 Bolniki, neposredno prejelci alkohola (15 let in več)	1,6	1,5	1,6	1,6	med/1000		
4.5 Pregovorni zdravilni zaradi slabših bolnikov	4,8	4,7	4,7	5,3	med/1000		
4.6 Pregovorni zdravilni zaradi povpi, kurvne itala	20,0	20,2	20,7	22,4	med/1000		

Zdravje v občini (<https://obcine.nijz.si/>)

15 LET NACIONALNEGA CEPLJENJA PROTI HPV

Trenutno stanje glede eno-odmerne sheme proti HPV?

Številne raziskave kažejo dobro zaščito po cepljenju z enim odmerkom cepiva proti HPV, ki je primerljiva zaščiti po cepljenju z dvema ali tremi odmerki cepiva.

WHO - SAGE (Aprila 2022) priporočila:

- 1 ali 2 odmerka za dekleta, stare 9-14 let
- 1 ali 2 odmerka za dekleta, stara 15-20 let
- 2 odmerka za ženske, starejše od 21 let

Avstralija (2.2.2022) - en odemek za izvajanje nacionalnega programa cepljenja (do 28. leta; izjema imunokompromitirani)

U.K. (1.9.2021):

- **1 odemek za izvajanje nacionalnega programa cepljenja proti HPV za mladošnice in mladošnike (12-13 let) ter za „zamušnice in zamušnike“ do 25. leta**
- 1 odemek za MSM do 25. leta
- 2 odmerka za MSM >25 let
- 3 odmerki za imunsko oslabiljene in HIV pozitivne osebe

Irski (8.8.2020):

- 1 odemek do 26. leta
- 2 odmerka >26 let
- 3 odmerki za imunsko oslabiljene

Estonija (1.2.2024):

- 1 odemek za otroke, stare 12-18 let
- 3 odmerki za imunsko oslabiljene
- odrasli 2 oz. 3 odmerki (odvisno od cepiva)

Kanada (24.7.2024):

- 1 odemek za osebe, stare 9-20 let
- 2 odmerka za osebe, stare 21 let in več
- 3 odmerki za imunsko oslabiljene in HIV pozitivne

Črna Gora (2.2.2024)

- 1 odemek za osebe, stare 9-20 let
- 2 odmerka za osebe, stare 21 let in več in za imunsko oslabiljene
- 3 odmerki za HIV pozitivne

HPV gradiva na spletni strani NIJZ

<https://nijz.si/nalezljive-bolezni/cepljenje/cepljenje-proti-okuzbam-s-humanimi-papiloma-virusi/>

The screenshot displays the NIJZ website interface. At the top, there is a navigation menu with links for 'Družbena omrežja', 'Varnost', 'Ključne besede', 'Nalezljive bolezni', 'Naravnostne bolezni', and 'NIJZ'. Below the navigation, a search bar is visible. The main content area features a list of resources:

- [Nasvori za starše, učitelje in odgojitelje o okužbi s HPV virusom in o črniški anali in cepljenju proti HPV](#)
- [Osvetlovi o cepljenju proti HPV](#)
- [Letak za starše o izjavo in obvestilo o sistematskem pregledu](#)
Osvetlovi staršem o sistematskem pregledu v 6. skrajni OŠ in cepljenju proti okužbam s HPV ter letak za cepljenje proti HPV z ajpavo priložilo.
- [Osvetlovi o sistematskem pregledu 2024-2025](#)
Letak za starše o povsem novi ajpavi za cepljenje
- [Letak za dekleta in fante – Cepljenje proti okužbam s HPV](#)
Letak o cepljenju proti HPV
- [Predstavitve za starše](#)
28. 8. 2024
Predstavitve za starše na posvojenem oboječnem, ki jih pozdravljajo okužba s HPV in prespeševanje s cepljenjem
Predstavitve za starše (formato ajpav 2024-2025)
- [Precepljenost deklet in fantov, ki obiskujejo 6. razred OŠ](#)

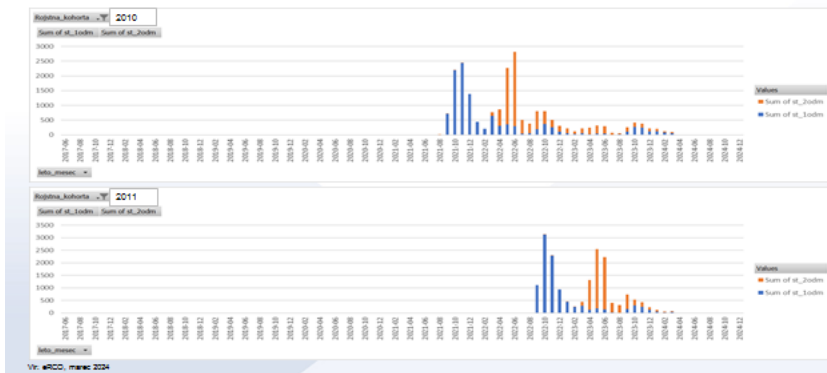
On the right side of the screenshot, there is a collage of educational materials, including:

- A poster titled 'OKUŽBE S HPV IN CEPLJENJE' with a colorful graphic of the letters H, P, and V.
- A smaller version of the same poster.
- A flyer titled 'OKUŽBE S HPV IN CEPLJENJE' with a photo of a group of people.
- A flyer titled 'OKUŽBE S HPV IN CEPLJENJE mladostnic ter mladostnikov' with a photo of a group of people.

Izvajanje cepljenja proti HPV v Sloveniji

Norveška - predvideva eliminacijo raka materničnega vratu leta 2039

Impact and cost-effectiveness of strategies to accelerate cervical cancer elimination: A model-based analysis

Allison Portnoy^{a,*}, Kine Pedersen^b, Lill Trogstad^c, Bo T. Hansen^d, Berit Feiring^e, Ida Laake^f, Megan A. Smith^{g,h}, Stephen Syⁱ, Mari Nygård^d, Jane J. Kim^j, Emily A. Burget^k

^a Harvard T.H. Chan School of Public Health, Center for Health Decision Science, Boston, MA, USA
^b Department of Health Management and Health Economics, University of Oslo, Oslo, Norway
^c The Norwegian Institute of Public Health, Oslo, Norway
^d The Cancer Registry of Norway, Oslo, Norway
^e Cancer Council New South Wales, Sydney, Australia
^f Sydney School of Public Health, University of Sydney, Sydney, Australia

Following the global call for action by the World Health Organization to eliminate cervical cancer (CC), we evaluated how each CC policy decision in Norway influenced the timing of CC elimination, and whether introducing nonavalent human papillomavirus (HPV) vaccine would accelerate elimination timing and be cost-effective. We used a multi-modeling approach that captured HPV transmission and cervical carcinogenesis to estimate the CC incidence associated with six past and future CC prevention policy decisions compared with a pre-vaccination scenario involving 3-yearly cytology-based screening. Scenarios examined the introduction of routine HPV vaccination of 12-year-old girls with quadrivalent vaccine in 2009, a temporary catch-up program for females aged up to 26 years in 2016–2018 with bivalent vaccine, the universal switch to bivalent vaccine in 2017, expansion to include 12-year-old boys in 2018, the switch from cytology- to HPV-based screening for women aged 34–69 in 2020, and the potential switch to nonavalent vaccine in 2021. Introducing routine female vaccination in 2009 enabled elimination to be achieved by 2056 and prevented 17,300 cases. Cumulatively, subsequent policy decisions accelerated elimination to 2039. According to our modeling assumptions, switching to the nonavalent vaccine would not be considered "good value for money" at relevant cost-effectiveness thresholds in Norway unless the incremental cost was \$19 per dose or less (range: \$17–24) compared to the bivalent vaccine. CC control policies implemented over the last decade in Norway may have accelerated the timeframe to elimination by more than 17 years and prevented over 23,800 cases by 2110.

SEKCIJA ZA
ŠOLSKO, ŠTUDENTSKO
IN ADOLESCENTNO
MEDICINO
PRI SZD
40 LET 1981 - 2021

verian | ifok. | Korošca | EHMA |

PILOTNI PROJEKT VABLJENJA NA CEPLJENJE PROTI HPV V SLOVENIJI

ŠPELA ŽNIDARŠIČ RELJIČ, dr. med., spec. pediatrije, ZD Maribor
MARTINA JUDER KOGLER, dr. med., spec. javnega zdravja, NIJZ, OE Maribor

XVI. strokovno srečanje SŠŠAM na temo HPV
Ljubljana, 6. 9. 2024

PROJEKT „PREMAGOVANJE OVIR PRI CEPLJENJU (OVERCOMING OBSTACLES TO VACCINATION)“

- Pod okriljem **HaDEA** (European Health and Digital Executive Agency - Evropska izvajalska agencija za zdravje in digitalno tehnologijo).
- Izvajanje: v **državah članicah EU**.
- Trajanje: **2022-2025**.
- Financiranje: **HaDEA EU4health**.
- Cilji: - **prepoznavanje fizičnih, praktičnih in administrativnih ovir pri doseganju** ustrezne **precepljenosti**,
- ponujanje **rešitev, metodološke in finančne pomoči** ter priprava **priporočil** za premagovanje teh ovir.

82

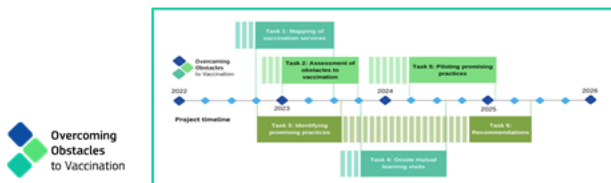

15 LET NACIONALNEGA CEPLJENJA PROTI HPV

ČASOVNICA PROJEKTA „PREMAGOVANJE OVIR PRI CEPLJENJU“

- Leta 2022 in 2023 **posnetek stanja cepljenja** v državah članicah EU – **prepoznavanje ovir pri cepljenju in prepoznavanje dobrih praks** premagovanja ovir pri cepljenju.
- Izbranih **5 primerov dobrih praks - predstavitve z obiski v izbranih državah** v letu 2023: **Španija, Danska, Italija, Nizozemska, Irska.**
- Leta 2024 **priprava in izbor predlogov ter izvajanje 9 pilotnih projektov v 8 državah EU** - tudi **SLO.**
- Razvoj **prilagojenih priporočil za premagovanje ovir pri cepljenju** v letu 2025.

Overcoming
Obstacles
to Vaccination

Funded by
the European Union

PRIMERI DOBRIH PRAKS CEPLJENJA

- Oglej 5 primerov dobrih praks premagovanja ovir pri cepljenju:

Država (mesto)	Termin	Udeleženci iz Slovenije	Primer dobre prakse cepljenja
Španija (Murcia)	31. 5.-2. 6. 2023	Špela Žnidaršič Reljič, Martina Juder Kogler	Cepljenje proti HPV in meningokokom v šolah
Danska (Kopenhagen)	21. 6.-23. 6. 2023	Zoran Simonovič, Denis Baš	Vabljenje in opominjanje na cepljenje otrok
Italija (Bari)	28. 6.-30. 6. 2023	Brez predstavnika	Cepljenje migrantov proti covid-19
Nizozemska (Amsterdam)	20. 9.-22. 9. 2023	Jasna Čuk Rupnik	Cepljenje proti covid-19 z mobilnimi enotami
Irska (Dublin)	4. 10.-6. 10. 2023	Špela Žnidaršič Reljič, Severin Nemeč Herkess	Cepljenje otrok proti gripi v šolah

- **SLO: projekt aktivnega vabljenja k ponovnemu razmisleku o cepljenju proti okužbam s HPV,**
  - po vzoru učinkovitih **digitalnih opomnikov** na cepljenje na Danskem,
  - zaradi specifičnega odnosa slovenske javnosti do cepljenja je pilotni projekt **prilagojen.**

Overcoming
Obstacles
to Vaccination

84

Funded by
the European Union

IZBRANI PILOTNI PROJEKTI

Izbranih 9 pilotnih projektov v 8 državah - 3 izbrane dobre prakse:

Program cepljenja
v šolah
(Španija, Irska)

Nizozemska

Estonija

Vabljenje in opominjanje
na cepljenje
(Danska)

Španija - Katalonija

Hrvaška

Španija - Murcia

Litva

Slovenija

Cepljenje v mobilnih
enotah
(Nizozemska)

Avstrija

Švedska

Overcoming
Obstacles
to Vaccination

85

Funded by
the European Union

DANSKI SISTEM VABLJENJA IN OPOMINJANJA NA CEPLJENJE (REMINDER SCHEMES)

- Od leta 2015 **obvezen vpis vseh cepljenj v elektronski register cepljenja**.
- Vsi starejši od 15 let na Danskem imajo **uraden e-poštni naslov za komunikacijo z državnimi organi**.
- Od 2014 **re-aktivno opominjanje na neizvedeno cepljenje**:
  - **pisno obvestilo staršem po določenem časovnem intervalu** ob predvideni starosti, če otrok nima zabeleženega cepljenja (po letu 2016 preko e-pošte).
- Od 2019 **pro-aktivno vabljenje in opominjanje: preko e-pošte staršem**,
  - vabljenje na cepljenje **2 tedna pred predvidenim** urnikom cepljenja,
  - opomnik poslan **4 tedne po** predvidenem urniku cepljenja, če cepljenje ni vpisano v registru.
- Starši se za izvedbo cepljenja sami dogovarjajo z družinskimi zdravniki.
- Izrazit učinek na **povišanje deleža cepljenih**: zelo visoka precepljenost, čeprav cepljenje ni obvezno:
Di-Te-Per-HiB-Polio: **97%**, OMR **94%** (pred uvedbo sheme vabljenja in opominjanja: pod 90%).

Overcoming
Obstacles
to Vaccination

86

Funded by
the European Union

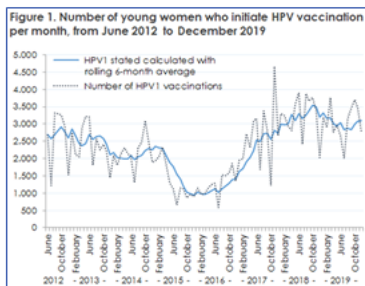
DANSKA: AMBASADORJI CEPLJENJA

- **patronažne sestre**, ki so zaključile **program dodatnega izobraževanja o cepljenju** (projekt),
- pridobijo dodatna znanja o **cepljenju** in **cepivih** ter o **komunikacijskih veščinah** za soočanje s starši, ki oklevajo pri cepljenju ali ga odklanjajo,
- imajo **zaupanje lokalne skupnosti** (**redno se srečujejo** z družinami in otroki v svojem okolju; na domu, v vrtcih, šolah).
- V obdobju **2019-2022** so usposobili približno **200 ambasadorjev cepljenja**.

DANSKA: KOMUNIKACIJSKA KAMPANJA »USTAVIMO HPV: CEPIMO SE.«

- **Komunikacijska kampanja** za povrnitev zaupanja v cepljenje proti HPV (2017-2021),
- **ozaveščanje javnosti** z na dokazih temelječih podatkih o **učinkovitosti in varnosti cepljenja** proti HPV po močnem padcu precepljenosti zaradi obsežne kampanje zastraševanja javnosti o nevarnosti cepiv proti HPV,
- **skupna akcija zdravstvenih oblasti, dankega združenja za boj proti raku** in dankega zdravniškega združenja,
- **povišanje deleža mater, ki zaupajo** v varnost cepljenja proti HPV: **49 % (2016) ➔ 89 % (2022)**.

Vir: Statens Serum Institut. <https://en.ssi.dk/news/epi-news/2020/no-5---2020>.

PILOTNI PROJEKT AKTIVNEGA VABLJENJA NA CEPLJENJE PROTI OKUŽBAM S HPV V SLOVENIJI

- Geografski obseg: **3 zdravstvene regije** v Sloveniji: **Maribor, Murska Sobota, Koper**.
- Tarčna skupina: **devetošolci** v šolskem letu **2024/25** (cepljeni in necepljeni 5710).
- Cepivo: **9-valentno HPV cepivo**.

Slika 3: Teritorialna razdelitev Slovenije po območnih enotah NIJZ (zdravstvenih regijah)

Zdravstvena regija	Število učencev v 9. razredu OŠ	Delež cepljenih (%): 2 odmerka HPV, deklice, rojene 2011, leto 2022/2023
Maribor	3213	53,2
Murska Sobota	962	50,4
Koper	1535	40,4

Vir: NIJZ

PILOTNI PROJEKT AKTIVNEGA VABLJENJA NA CEPLJENJE PROTI OKUŽBAM S HPV V SLOVENIJI

- **Delež cepljenih z 2 odmerkoma HPV v Sloveniji v letu 2022/2023:**
  - deklice, rojene leta 2011: **44,3%**,
  - dečki, rojeni leta 2011: **23,9%**.
- V **9. razredu** ni rednih **sistematičnih pregledov** za vse učence.
- Najpogostejši **vzrok za odklanjanje** cepljenja proti okužbam s HPV v 6. razredu je mnenje staršev, da:
  - je za cepljenje še **prezgodaj**,
  - za odločitev o cepljenju **nimajo dovolj informacij**.
- Do **15. leta starosti** zelo **dober imunski odziv** - zadoščata 2 odmerka cepiva proti HPV, zatem 3 odmerki.
- Cepljenje je učinkovitejše **pred prvimi spolnimi odnosi**.
- Cepljenje proti HPV je tudi za devetošolce **financirano iz sredstev obveznega zdravstvenega zavarovanja**.

Vir: NIJZ

KLJUČNI DELEŽNIKI PILOTNEGA PROJEKTA V SLOVENIJI

- Sodelovanje epidemiologov, pediatrov, šolskih zdravnikov, strokovnjakov za komunikacijo cepljenja, Ministrstva za zdravje, Ministrstva za vzgojo in izobraževanje, osnovnih šol, učiteljev in staršev.
- Ključni deležniki: - NIJZ: Martina Juder Kogler, Zoran Simonovič, Nadja Šinkovec Zorko, Anja Gorenc, Mitja Vrdelja, Marta Grgič Vitek, Veronika Učakar, Luka Kosec, Nina Vinder, Severin Nemeč Herkes, Tjaša Novak,
  - SPP: Špela Žnidaršič Reljič, Denis Baš, Mateja Renko Koder, Martina Mlaker, Živa Mohar,
  - imenovani zdravniki šol, izbrani osebni pediatri in šolski zdravniki,
  - MVI: Sandi Vrabc, predstavniki osnovnih šol, učitelji,
  - MZ: Maja Jurjevec, Mojca Gobec,
  - predstavnica staršev: Maja Ferčič.

PILOTNI PROJEKT AKTIVNEGA VABLJENJA NA CEPLJENJE PROTI OKUŽBAM S HPV V SLOVENIJI

SEKCIJA ZA
ŠOLSKO, ŠTUDENTSKO
IN ADOLESCENTNO
MEDICINO
PRI SZD
40 LET 1981 - 2021

OBVEŠČANJE O PILOTNEM PROJEKTU

- **Obveščanje šol iz izbranih regij o pilotnem projektu, imenovanju kontaktne osebe:**
  - časovnica: **julij, avgust, september 2024,**
  - 2 poti: - **MVI:** obveščanje vseh šol v 3 regijah,
    - timi imenovanih zdravnikov šol/zdravstveni zavodi - vsak svoje šole.
- **Obveščanje pediatrov o pilotnem projektu:**
  - časovnica: **julij, avgust in september 2024,**
  - 2 poti: - **SPP, SŠŠAM, ZZZP** vse člane: pediatri in šolske zdravnike,
    - **NIJZ** vse izvajalce zdravstvene dejavnosti za otroke in mladostnike iz 3 izbranih regij.
- **Razdelitev gradiv staršem devetošolcev v izbranih regijah septembra 2024:**
  - 2 poti: - razredniki na **1. roditeljskem sestanku** razdelitev gradiv v tiskani obliki,
    - učitelji posredovanje **digitalnih gradiv** preko **eAsistenta**.

Financirano s strani Republike Slovenije in Evropske unije v okviru projekta "Nacionalni program raziskav in razvoja za leto 2024".

Projekt je financiran s strani Republike Slovenije in Evropske unije v okviru projekta "Nacionalni program raziskav in razvoja za leto 2024".

Projekt je financiran s strani Republike Slovenije in Evropske unije v okviru projekta "Nacionalni program raziskav in razvoja za leto 2024".

Projekt je financiran s strani Republike Slovenije in Evropske unije v okviru projekta "Nacionalni program raziskav in razvoja za leto 2024".

Projekt je financiran s strani Republike Slovenije in Evropske unije v okviru projekta "Nacionalni program raziskav in razvoja za leto 2024".

93

OBVEŠTILO PEDIATROM IN ŠOLSKIM ZDRAVNIKOM

94

Douška: 1821-0343031-1 (142)
Ljubljana, 23. 8. 2024

Članke in prispevke pediatrov pri zdravstvu in pediatrov šolskega zdravstva države.
Članke in prispevke šolskih zdravnikov in šolskih zdravnikov šolskega zdravstva države.
Dokumentarni gradivo pediatrov in šolskih zdravnikov pri zdravstvu in šolskem zdravstvu.

Delovni obveščilo o začetku pilotnega projekta vabilnega za razpisni postopek NIJZ za obveščanje.

Opomba:
postavljamo naslednje informacije glede na zdravniško in šolsko zdravstvo (SPP, SŠŠAM, ZZZP) in Digital Health Agency (DHA) projekta "Management and pilot testing of the National program for research and development in the field of pediatric and adolescent medicine in the field of digital health".

Priloge:
1. Priloga: Obveščilo o začetku pilotnega projekta vabilnega za razpisni postopek NIJZ za obveščanje.
2. Priloga: Obveščilo o začetku pilotnega projekta vabilnega za razpisni postopek NIJZ za obveščanje.
3. Priloga: Obveščilo o začetku pilotnega projekta vabilnega za razpisni postopek NIJZ za obveščanje.

Priloge:
1. Priloga: Obveščilo o začetku pilotnega projekta vabilnega za razpisni postopek NIJZ za obveščanje.
2. Priloga: Obveščilo o začetku pilotnega projekta vabilnega za razpisni postopek NIJZ za obveščanje.
3. Priloga: Obveščilo o začetku pilotnega projekta vabilnega za razpisni postopek NIJZ za obveščanje.

GRADIVA ZA STARŠE

**Overcoming
Obstacles
to Vaccination**

Če bi lahko preprečili raka pri svojem otroku, ali bi ga?

Upoštevajo starši diabetikov:

ko je vsi ček občasni 6, namreč, sta že bili pred pomembno odločitvijo, ali vsakega otroka zaščititi pred sladkorno boleznijo s preprečitvenimi zdravili. Če sta se dovolj odločili o vzročni bolezni svojega otroka, sta že preučili, do česa sme in kaj bi lahko bilo bistveno manjše tveganje za raka, ki bi bil posledica sladkobe s HIV, pri čemer je to kar 6-krat manj, saj mladostnikovo vrsto, zdravljenje, prehrano, način življenja, žamnjega zdravilnega sprejema in vsakega dela živa. Prav tako so sladkoba s HIV povezane tudi z zmanjšano boleznijo sladkavo na splošno in na splošno priložnost.

V svojem življenju se z enim od virusov HPV okuži med 80 in 90 % ljudi. S cepljenjem po letu preprečimo zgornjega, ki se pojavlja v 100% primerih. S šolskim cepljenjem otroka med 10. leta preprečimo 200 ljudi zaradi sladkobe, ki jih povzročajo sladkoba s HIV, več tisoč pa se jih zaradi sladkobe preprečijo s sprejetimi ali drugih boleznih, ki so povezane s to okužbo.

Previdnost, da povzročijo sladkobo, da bi se lahko odločili za cepljenje svojega otroka. To je namreč odvisno pomembno. Predstavi, kakšni zdravilni in spolni zdravilni otroci povzročajo, da je cepljenje zelo pomembno in učinkovito, kar ga preprečijo tako sladkobo kot sladkobo, saj sladkoba s HIV povzročajo raka pri obeh spolih.

Remontirano je, da mladostnik prejme sladkobo pred 10. letom starosti, saj lahko njegovo telo najprej eno odboj imunski odziv. Za sladkobo sladkoba sta do 10. leta starosti podoben in enak odziva, po 10. letu pa traja. Cepljenje je tudi veliko bolj učinkovito, če je opravljeno pred prvo okužbo s HPV, saj tako tudi najboljše imunski odziv in s tem omogočajo tveganje za razvoj bolezni, ki jih povzročajo sladkoba s HIV.

Cepljenje proti HPV je eno od mnogih zdravil, ki jih izvedemo s sladkobo in sladkobo sladkobo, predstavi, kakšni zdravilni in spolni zdravilni otroci povzročajo, da je cepljenje zelo pomembno in učinkovito, kar ga preprečijo tako sladkobo kot sladkobo, saj sladkoba s HIV povzročajo raka pri obeh spolih.

Našim otrokom, da lahko raka preprečijo, da sladkobo sladkobo, predstavi, kakšni zdravilni in spolni zdravilni otroci povzročajo, da je cepljenje zelo pomembno in učinkovito, kar ga preprečijo tako sladkobo kot sladkobo, saj sladkoba s HIV povzročajo raka pri obeh spolih.

Za dodatne informacije smo vam na voljo letinski pediatr, kakšni zdravilni in spolni zdravilni otroci povzročajo, da je cepljenje zelo pomembno in učinkovito, kar ga preprečijo tako sladkobo kot sladkobo, saj sladkoba s HIV povzročajo raka pri obeh spolih.

LEP POSTOBU,
vsil imenovani zdravnik, kate

NIJZ **EUROPEAN UNION** **REPUBLIC OF SLOVENIA** **MINISTRY OF HEALTH**

Oblika vabil in informativnih gradiv:

- tiskana in
- digitalna - eAsistent.

Za dvojezična območja:

- prevod vabil v:
- italijanski jezik
- madžarski jezik.

IZVAJANJE CEPLJENJA PROTI HPV

- **Starši se za izvedbo cepljenja dogovorijo s timom:**
  - otrokovega **izbranega osebnega pediatra/šolskega zdravnika**
  - **ali imenovanega zdravnika otrokove šole.**
- **Podpis privolitvene izjave:**
  - če pridejo **v spremstvu staršev/skrbnikov ni potreben,**
  - **mlajši od 15 let v spremstvu druge odrasle osebe, ki ni starš/skrbnik mladostnika** – prinesejo **podpisano privolitveno izjavo,**
  - **po 15. letu** starosti privolitev zakonitih zastopnikov mladostnikov **ni potrebna.**
- **Previdnost:** pred cepljenjem **preveriti (v eRČO, zdravstveni dokumentaciji, knjižici o cepljenju), če je mladostnik že cepljen proti HPV!**

**Overcoming
Obstacles
to Vaccination**

EVALVACIJA PILOTNEGA PROJEKTA V SLOVENIJI

- **Analiza v eRCO:** - delež cepljenih mladostnikov, rojenih leta 2010, v izbranih regijah,
  - zapis o cepljenju z vsaj 1 odmerkom HPV v obdobju 1. 9. 2024 - 31. 12. 2024.
- **Primerjava precepljenosti** proti HPV:
  - v 3 izbranih regijah in v 3 primerljivih regijah (Celje, Nova Gorica, Novo mesto) v obdobju september-december 2024,
  - primerjava precepljenosti proti HPV za rojstno kohorto 2009 v 3 izbranih in 3 primerljivih regijah med obdobjem: september-december 2023 in september-december 2024.
- Časovnica: januar in februar 2025.
- Izvedba kratke ankete za starše o primernosti intervencije.

Overcoming
Obstacles
to Vaccination

97

Overcoming
Obstacles
to Vaccination

98

Predstavitev računalniške aplikacije za osveščanje mladostnikov glede okužb s HPV Bor Dolenc, Specto d.o.o., Marta Orehek Kirbiš, dr. med., spec., SŠAM

Specto Creating Awareness. Encouraging ZCI,SE

Tip komunikacije

Ciljna skupina

15 - 25 let

Direktna komunikacija
- ne nagovarjamo oseb
na "pomajen" način.

Ne prodajamo,
ampak nagovarjamo.

Pri njihovi končni odločitvi
pa pomagajte zdravniki.

Mlade skrbijo
nepomembne stvari...

...po drugi strani pa
podcenjujejo resna tveganja.

SZD
SLOVENSKO
DROGOLOŠKO
IN
ADOLESCENTNO
PEDIJATRIČNO
SEKCIJO

Specto Creating Awareness. Encouraging ZCI,SE

S klopi v čakalnici pogled hitro zdrzne mimo izobešenih plakatov.

SZD
SLOVENSKO
DROGOLOŠKO
IN
ADOLESCENTNO
PEDIJATRIČNO
SEKCIJO

Specto Creating Smarter. Easier. ZCJ.5E

Premišljena uporabniška pot je ključnega pomena.

1 Tiskovina, ki pritegne pozornost.

2 Interaktivni kviz za mlade z izobraževalnimi elementi.

3 Zdravniki zagotovite dodatne informacije, zaradi katerih se bodo mladi odločili za cepljenje.

Specto Creating Smarter. Easier. ZCJ.5E

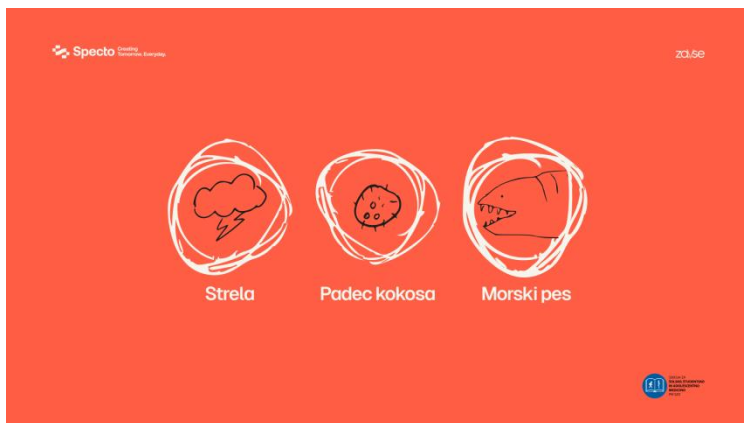
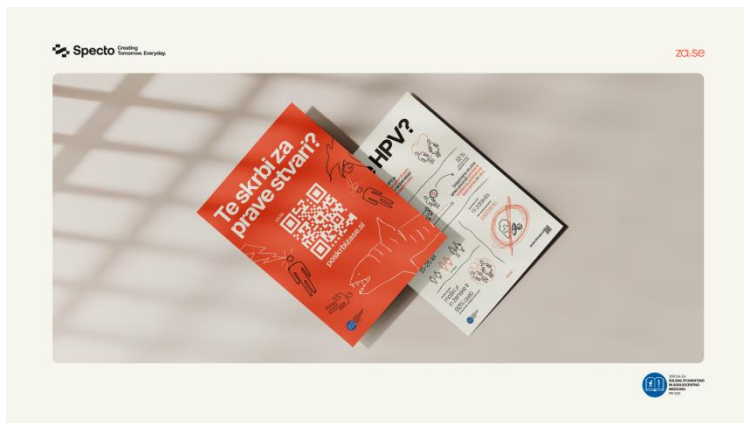
Te skrbi za prave stvari?

Te skrbi za prave stvari?

Te skrbi za prave stvari?

SEKCIJA ZA
ŠOLSKO, ŠTUDENTSKO
IN ADOLESCENTNO
MEDICINO
PRI SZD
40 LET 1981 - 2021

15 LET NACIONALNEGA CEPLJENJA PROTI HPV

SEKCIJA ZA
ŠOLSKO, ŠTUDENSKO
IN ADOLESCENTNO
MEDICINO
PRI SZD
40 LET 1981 - 2021

15 LET NACIONALNEGA CEPLJENJA PROTI HPV

e-RCO - uporabni nasveti in kaj smo z uvedbo pridobili?

Veronika Učakar, NIJZ

Strokovno srečanje Sekcije za šolsko, študentsko in adolescentno medicino pri SZD
6.9.2024

Informacijski sistemi za podatke o cepljenju v EU

Figure 1. Status of implementation of Immunisation Information Systems in EU/EEA countries, 2016 (n = 27)

* Germany and Sweden have national systems that do not have the ability to consolidate immunisation histories for use at point of clinical care. Their systems only provide aggregated data on a nationwide or population level.

PRIPOROČILO SVETA EVROPE o okrepljenem sodelovanju v boju proti boleznim, ki jih je mogoče preprečiti s cepljenjem (predlog – 2018)

Priporoča, da države članice:

„Zagotovijo, da imajo zdravstvene ustanove na voljo posodobljene elektronske informacije o statusu cepljenja državljanov na podlagi informacijskih sistemov, ki delujejo kot opomniki, zagotavljajo podatke o precepljenosti v realnem času za vse starostne skupine ter omogočajo povezovanje in izmenjavo podatkov med različnimi zdravstvenimi sistemi.“

Zakonske podlage: Zakon o zbirkah podatkov s področja zdravstvenega varstva (Ur.l. RS, št. 65/00, 47/15, 31/18, ...)

Register obveznikov za cepljenje in izvajanja cepljenja

podatki: EMŠO, KZZ, ime in priimek, podatke o bivališču, datum dogodka (cepljenje, prekinitev, odklonitev, kontraindikacija - začasna, trajna, odselitev, izostanek) vrsto cepljenja, način in mesto aplikacije, proizvajalca, podatke o embalaži, datum veljavnosti, serijo cepiva, količino-doza, kontraindikacije (začasne, trajne), postvakuinalne pojave, naziv zdravstvenega zavoda oz. zasebnika, podatke o zdravniku.

Namen: Spremljanje in vrednotenje cepljenja ter zagotavljanje podatkov o cepljenju.

Register neželenih učinkov po cepljenju

podatki: EMŠO, KZZ, ime in priimek, podatke o bivališču, podatke o uporabljenem cepivu (datum dogodka, vrsta, količina, serija, proizvajalec, datum veljavnosti), naziv javnega zavoda, podatke o zdravniku, datum prijave, stranski pojav (datum začetka in konca, vrsta), vzročno povezavo, preiskave, izvide, ukrepe, izid.

Namen: Spremljanje in vrednotenje stranskih pojavov po cepljenju.

eRCO – Elektronski register cepljenih oseb in neželenih učinkov po cepljenju

- Deluje znotraj varnega omrežja zNET (eZdravje), dostop preko varnostne sheme
- Moduli za vnos podatkov:
  - Podatki o opravljenem cepljenju
  - Neželeni učinki po cepljenju
  - Program cepljenja (opustitev/odklanjanje cepljenja)
- Ambulantni sistemi pri izvajalcih prilagojeni tako, da ti omogočajo poenoteno beleženje podatkov o opravljenih cepljenjih, ter avtomatiziran prenos podatkov v centralno bazo eRCO, modula neželeni učinki in program cepljenja sta v ambulantne sisteme integrirana
- Posebna spletna aplikacija "eRCO Vnos cepljenj": Za izvajalce cepljenja, ki nimajo svojega ambulantnega sistema prilagojenega tako, da bi omogočal beleženje in pošiljanje podatkov v eRCO (<https://cepi.ezdrav.si> - povezava deluje samo v omrežju zNET)
- Funkcionalnosti za pregled podatkov zapisanih v eRCO:
  - za posamezno osebo: opravljena cepljenja, prijave neželenih učinkov
  - za vse opredeljene osebe: opravljena cepljenja (izbrani zdravniki)

SEKCIJA ZA
ŠOLSKO, ŠTUDENSKO
IN ADOLESCENTNO
MEDICINO
PRI SZD
40 LET 1981 - 2021

Podatki o opravljenih cepljenjih

eRCO - Podatki o opravljenih cepljenjih

	September 2019	Februar 2023	Julij 2024
Št. zapisov o cepljenju	1.039.518	6.197.114	7.037.765
Št. pacientov z vsaj enim zapisom	450.608	1.690.417	1.748.326

15 LET NACIONALNEGA CEPLJENJA PROTI HPV

eRCO - Vnos podatkov o opravljenih cepljenjih pri izvajalcu v spletno aplikacijo

The screenshot shows the 'eRCO' application interface. On the left is a navigation menu with options like 'Vnos cepljenja', 'Vnos NLO', and 'Program NLO'. The main area is titled 'Vnos cepljenja' and contains several input fields: 'Oseba' (Person) with a search box, 'Vnos izvajalca' (Vaccinator) with a dropdown, 'Datum cepljenja' (Vaccination date) with a date picker, and 'Biosko' (Vaccine) with a dropdown. Below these are sections for 'Cepljenje' (Vaccination) and 'Vnos NLO' (Vaccine entry) with various dropdown menus and checkboxes. At the bottom right, there are buttons for 'Išči' (Search) and 'Vnos' (Save).

Šifrant cepiv

- NIJZ redno in sproti posodablja šifrant cepiv v eRCO
- na podlagi obvestil iz Uradnega kontrolnega laboratorija za kakovost zdravil NLZOH, ki sproti posreduje podatke o vseh cepivih (s serijskimi števkami in datumi veljavnosti), ki so uspešno opravili kontrolne postopke in imajo posledično dovoljenje za uporabo v RS
- šifrant od vsaki posodobitvi naložimo na portal eZdravje, ob tem programske hiše dobijo obvestilo in posodobijo šifrant v ambulantnih sistemih izvajalcev.

The screenshot shows the 'eZdravje' application interface. It displays a table with the following columns: 'Ime cepiva' (Vaccine name), 'Serijska številka' (Serial number), 'Datum veljavnosti' (Validity date), and 'Status' (Status). The table contains several rows of vaccine data, including 'AC11-100' and 'AC11-100-100' with their respective serial numbers and validity dates. The interface includes a search bar and navigation buttons at the bottom.

eRCO - Pregled podatkov o opravljenih cepljenjih - za posamezno osebo

Domov

CEPLJENJA

- Vnos cepljenj
- Pregled cepljenj
- Moj pacienti
- Pregled osebe**
- Program cepljenj

NEŽELENI UČINKI

- Vnos nŽU
- Pregled nŽU

Pregled osebe

Oseba

ZZZS številka ali EMŠO

Ime in priimek: Datum rojstva:

Tip izpisa

Seznam vseh cepljenj

Seznam vseh cepljenj

- COVID-19 potrdilo - SI/EN
- COVID-19 potrdilo - SI/HU
- COVID-19 potrdilo - SI/IT
- Digitalni zeleni certifikat - Cepljenje
- Digitalni zeleni certifikat - Prebolevost

eRCO – Pregled podatkov o opravljenih cepljenjih - za vse opredeljene osebe

Domov

Pregled vseh pacientov

Seznam prikazuje vse cepljenje ene same osebe za COVID-19 opravljena vseh zdravnikov. Če je potrebno prikazati v tabeli, na seznamu in vseh vrstih opravljeno cepljenje.

Ime osebe	EMŠO	EMŠO	Ime	Priimek	Datum	Vnos cepljenja	Vnos nŽU	SNOMED ICD	Status in nastavek
IS									

Vmesnik omogoča pregled podatkov o opravljenih cepljenjih pri osebah, ki so opredeljeni pri posameznem osebnem zdravniku.

Filtrira zapise glede na različne parametre (datum opravljenega cepljenja, EMŠO, SNOMED,...).

“Izvoz” generira Excel datoteko z prikazanimi zapisi.

Vpogled v podatke o opravljenih cepljenjih, ki so bili posredovani v eRCO – Povzetek podatkov o pacientu (PPOP)

PPOP je elektronski zapis s standardizirano strukturo, ki omogoča zgoščen in celovit pregled nad zdravstvenimi podatki pacienta, tudi podatki o opravljenih cepljenjih.

Do PPOP izvajalci dostopate preko svojih ambulantnih sistemov ob ustrezno urejeni povezavi v omrežje eZdravja.

POVZETEK ZAPISOV O PACIENTU

• **Nekategorizirane diagnoze**
Ni zapisov.

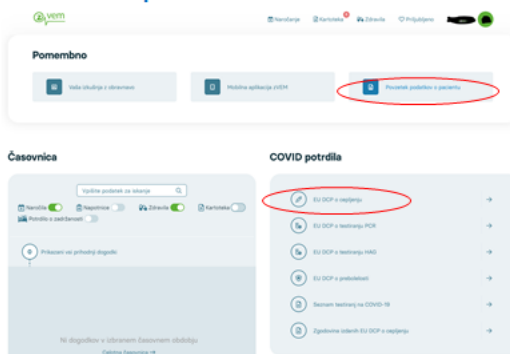
• **Cepjenja**

88824081 COVID-19						
Datum	Prejeto	Sežnja	Država	Čezel in vpisani	Redilci in redilke	
26.11.2021	COVID-19: vakcina (2 DSE, 2 DSE)	1. DSE	SLOVENIJA	SLOVENIJA	SLOVENIJA	sklepi zdravnik - osebni
23.11.2021	COVID-19: vakcina (2 DSE, 2 DSE)	1. DSE	SLOVENIJA	SLOVENIJA	SLOVENIJA	sklepi zdravnik - osebni
17.11.2021	COVID-19: vakcina (2 DSE, 2 DSE)	1. DSE	SLOVENIJA	SLOVENIJA	SLOVENIJA	sklepi zdravnik - osebni

33289008 Kapsle meningokokne						
Datum	Prejeto	Sežnja	Država	Čezel in vpisani	Redilci in redilke	
25.11.2019	PPSK: kapsle (1 DSE, 1 DSE)	1. DSE	SLOVENIJA	SLOVENIJA	SLOVENIJA	sklepi zdravnik - osebni

Vpogled v podatke o opravljenih cepljenjih, ki so bili posredovani v eRCO – portal zVEM

Portal **zVEM** uporabnikom-pacientom omogoča dostop do njihovih podatkov iz Centralnega registra podatkov o pacientih, eNaročanja, eRecepta in tudi eRCO.

Podatki o neželenih učinkih po cepljenju

eRCO – vnos podatkov neželeni učinki po cepljenju

The screenshot shows the eRCO web application interface. The main heading is "eRCO - Elektronski register neželenih učinkov". The interface is in Slovenian and includes a search bar, navigation tabs, and a form for reporting adverse events. The "Najbolj opazljiva zdravila" (Most noticeable drugs) section is highlighted with a blue box. The form includes fields for patient information, vaccination details, and a section for reporting the adverse event.

The screenshot shows the "Prijava neželenega učinka (12483)" form. The form is in Slovenian and includes fields for patient information, vaccination details, and a section for reporting the adverse event. The "Najbolj opazljiva zdravila" (Most noticeable drugs) section is highlighted with a blue box. The form includes fields for patient information, vaccination details, and a section for reporting the adverse event.

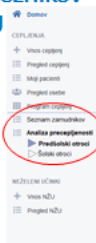

eRCO – Pregled precepljenosti in seznamov obveznikov - za vse opredeljene otroke in mladostnike – V RAZVOJU

➤ Seznam obveznikov, ki niso bili cepljeni po nacionalnem programu

➤ Analiza precepljenosti predšolskih in šolskih opredeljenih pacientov za posamezno rojstno kohorto od odmerkih in primerjava s slovenskimi rezultati

Precepljenost proti OMR									
Leto rojstva	Precepljenost po spolih					Precepljenost po letih			
	moški	ženske	skupaj	skupaj	skupaj	2019	2020	2021	2022
2019	12	15	27	100,00	0	0,00	0	0,00	0,00
2020	17	23	40	100,00	0	0,00	0	0,00	0,00
2021	26	34	60	100,00	0	0,00	0	0,00	0,00
2022	39	54	93	100,00	0	0,00	0	0,00	0,00
2023	71	99	170	100,00	0	0,00	0	0,00	0,00
2024	23	0	23	0,00	0	0,00	0	0,00	0,00

Skupaj				
Leto rojstva	moški	ženske	skupaj	skupaj
2019	12	15	27	100,00
2020	17	23	40	100,00
2021	26	34	60	100,00
2022	39	54	93	100,00
2023	71	99	170	100,00
2024	23	0	23	0,00

Podatki iz eRCO za spremljanje precepljenosti in neželenih učinkov po cepljenju

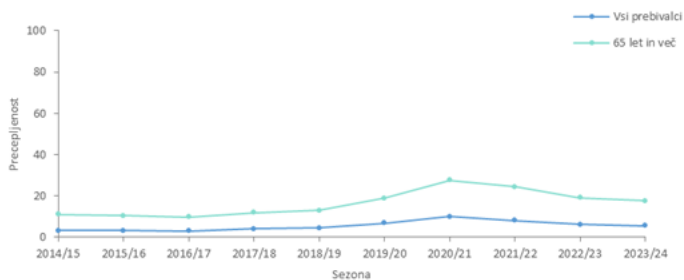

Precepljenost predšolskih otrok proti ošpicam, mumpsu in rdečkam (OMR)

Zdr. regija	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
CE	96,4	96,6	96,6	95,7	95,1	96,1	96,1	96,1	97,1	92,5
NG	94,4	96	96,5	94,5	95,5	96,8	91,2	95,6	100	100
KP	94,1	92,6	91,5	93,3	92,9	92,7	87,4	94,9	96,3	92
KR	91,1	90,4	94,9	91	92,9	93,5	95,5	90,5	96,7	96,5
LJ	90,9	89,6	88	90,4	90,8	89,7	93,6	94,6	94	94,6
MB	95,9	96	90,9	94,9	91,8	96	97,6	96,8	97	94,5
MS	98,9	98,5	98,1	96,7	98	97,8	96,4	100,0	96	96
NM	95,3	95,2	95,3	96,2	95,2	95,1	93,2	98,6	93,3	98,9
RA	96	97,5	96,4	96,3	97,4	96,6	92,7	93,1	97,5	95
SI	93,7	93,5	92,3	93,2	93,1	93,6	94,3	95,3	95,8	95

Precepljenost proti gripi, Slovenija, 2014/15–2023/24

15 LET NACIONALNEGA CEPLJENJA PROTI HPV

SEKCIJA ZA
**ŠOLSKO, ŠTUDENTSKO
IN ADOLESCENTNO
MEDICINO**
PRI SZD
40 LET 1981 - 2021

Več informacij o eRCO:

<https://nijz.si/nalezljive-bolezni/cepljenje/elektronski-register-cepljenih-oseb-in-nezelenih-ucinkov-po-cepljenju-erco/>

Kontakt:

erco@nijz.si

SEKCIJA ZA
ŠOLSKO, ŠTUDENTSKO
IN ADOLESCENTNO
MEDICINO
PRI SZD
40 LET 1981 - 2021

PRIPOROČITE CEPLJENJE PROTI OKUŽBAM S HPV IN POMAGAJTE ZAŠČITITI MLADOSTNIKE!

GARDASIL®9
[9-valentno cepivo proti humanim
papilomavirusom, rekombinantno]

Približno 8 od 10 ljudi se bo
nekoč v življenju okužilo s HPV.¹

Večina okužb s HPV izzveni sama od sebe, toda dolgotrajna okužba lahko povzroči nekatere vrste raka ali druge bolezni.^{2,5}

Cepivo proti okužbam s HPV pomaga zaščititi pred 9 tipi HPV (6, 11, 16, 18, 31, 33, 45, 52, 58), ki povzročijo približno:⁶

Primerov raka
materničnega
vrata

Primerov
genitalnih
bradavic^a

Primerov raka
zunanjega
spolovila^a

Primerov
vaginalnega
raka^a

Primerov analnega raka^a

^a Vsi primeri raka vulve, nožnice in anusa ter bolezni genitalnih bradavic, niso povzročeni s HPV. S HPV je povezanih okoli 25 % primerov raka vulve, 78 % raka nožnice, 88 % raka anusa in 90 % primerov genitalnih bradavic.^{7,8}

15 LET NACIONALNEGA CEPLJENJA PROTI HPV

Reference:

1. World Health Organization. Questions and answers about human papillomavirus (HPV). Dostopano 4. 4. 2024 na <https://www.who.int/europe/publications/item/WHO-EURO-2020-5631-45396-64962>
2. Chesson HW et al. Sex Transm Dis. 2014;41:660–664.
3. Centers for Disease Control and Prevention. Epidemiology and Prevention of Vaccine-Preventable Diseases. 14th ed. Public Health Foundation; 2021.
4. Centers for Disease Control and Prevention. Human papillomavirus (HPV) infection. Dostopano 4. 4. 2024 na <https://www.cdc.gov/std/treatment-guidelines/hpv.htm>
5. de Martel C et al. Lancet Glob Health. 2020;8:e180–e190.
6. Gardasil 9 SPC. Dostopano 4. 4. 2024 na <https://sponline.msd-info.net/index.php?country=-sif&group=4121&content=spc&product=4121>.
7. de Martel C et al. Worldwide burden of cancer attributable to HPV by site, country and HPV type. Int J Cancer. 2017;141(4):664-670. doi:10.1002/ijc.30716.
8. CDC. Walensky R.P. et al. Sexually Transmitted Infection Treatment Guidelines; MMWR Recomm Rep July 2021;70(No. 4): 1-192

SKRAJŠAN POVZETEK GLAVNIH ZNAČILNOSTI ZDRAVLJA

Pred predpisovanjem, prosimo, preberite celoten povzetek glavnih značilnosti zdravila!

Ime zdravila: GARDASIL 9 suspenzija za injiciranje; GARDASIL 9 suspenzija za injiciranje v napotnih injicijah; brzi dozorovalno cepivo (rekombinantno, adsorbirano) proti humanim papilomavirusom. Sestava: 1 odmerek (0,5 ml) vsebuje približno 3040/5040/20/20/20/20/20/20/20 μg L1 proteina humanega papilomavirusa tipa 6/11/16/18/33/39/45/52/58. L1 protein v obliki virusa podobnih delcev je pridobiljen s tehnologijo rekombinantne DNA na celični kulturi kvasovk in adsorbiran na amonični aluminijev hidrosulfatni sulfat kot adjuvans (0,5 miligrama Al). Terapevtske indikacije: Cepivo Gardasil 9 je indicirano za aktivno imunizacijo oseb od 9. leta starosti dalje proti predstavljenim tujcem in rakom materničnega vratu, vulve, nožnice in anusa, ki jih povzročajo tipi HPV, vsebovani v cepivu, in genitalnim bradavicam (Condyloma acuminata), ki jih povzročajo specifični tipi HPV. Cepivo Gardasil 9 je treba uporabljati v skladu z uradnimi priporočili. Odmejanje in način uporabe: Pri nametnem odmerku 9 do vključno 14. leta starosti ob prejemu prve injekcije se cepivo Gardasil 9 lahko aplicira v skladu z 2-odmerno shemo cepljenja. Drugi odmerek cepiva je treba aplicirati med 5. in 13. mesecem po prejemu prvega odmerka. Če je drugi odmerek cepiva apliciran prej kot v 5 mesecih po prejemu prvega odmerka, je treba vedno aplicirati še tretji odmerek. Cepivo Gardasil 9 se lahko aplicira v skladu s 3-odmerno shemo cepljenja 0, 2, in 6. mesec. Drugi odmerek cepiva je treba aplicirati vsaj 1 mesec po prejemu prvega odmerka in tretji odmerek vsaj 3 mesece po prejemu drugega odmerka in tretji odmerek cepiva je treba dati v obdobju 1 leta. Pri posameznikih, starih 15 let ali več ob prejemu prve injekcije, je treba cepivo Gardasil 9 aplicirati v skladu s 3-odmerno shemo cepljenja 0, 2, in 6. mesec. Drugi odmerek cepiva je treba aplicirati vsaj 1 mesec po prejemu prvega odmerka, tretji odmerek vsaj 3 mesece po prejemu drugega odmerka. Vse tri odmerke cepiva je treba dati v obdobju 1 leta. Varnost in učinkovitost: Cepivo je treba aplicirati v skladu z lokalnimi priporočili. Pri osebah z **akutno**

in **imunske odzivnosti** zaradi agresivnega imunosupresivnega zdravjenja, genetske okvare, okužbe z virusom humane imunski pomanjkljivosti (HIV) ali drugih virusov odziv na cepljenje morda ne bo dovoljen. Pri osebah s **tromboцитopenijo** ali katero koli motnjo strjevanja krvi je potrebna previdnost, saj se po dajanju cepiva v milico lahko pojavi krvavitev. Podatkov o varnosti, imunogenosti ali učinkovitosti, ki bi podpirali zamenjavo cepiva Gardasil 9 z drolavirantimi ali bivalentnimi cepivi proti HPV, ni na voljo. **Uporaba z drugimi cepivi:** S cepivom Gardasil 9 se lahko cepi sočasno s kombiniranim obnovitvenim cepivom proti davici (d) in tetanusu (T) ter oslovskemu kalju (acelularno, komponentno cepivo) lapi in/ali otroški ohromelosti (inaktivirano cepivo (IPV) cepiva dTap, dT-IPV, dTap-IPV) in pri tem ne pride do nobenih pomembnih nevarnosti. **Uporaba s hormonskimi kontraceptivi** kalje, da uporaba hormonskih kontraceptivov ni vplivala na tipko specifične imunske odzive na cepivo Gardasil 9. **Cepjenje s cepivom Gardasil 9** je treba odložiti do konca nosečnosti, v obdobju dojenja pa ga lahko uporablja. Podatki pri nosečnicah in obdobju izjenja cepiva ne kažejo na malformacije ali fetalne/maternalno toksičnost cepiva Gardasil 9 pri uporabi med nosečnostjo. **Povzračna varnostna cepiva:** Cepivo V 7 kliničnih preskušanjih cepiva Gardasil 9 skupno prejelo 15.776 oseb (110.495 oseb starih od 16 do 25 let, in 5.281 mladostnikov starih od 9 do 15 let). Le malo oseb (0,1 %) je uporabo prekinilo zaradi neželenih učinkov. Varnostni profil cepiva Gardasil 9 iz kliničnega preskušanja, kjer je cepivo Gardasil 9 prejelo 540 oseb, starih 27 do 45 let, in 570 oseb, starih 16 do 25 let, je primerljiv med obema starostnima skupinama. Najpogostejše opazni neželeni učinki cepiva Gardasil 9 so bili neželeni učinki na mestu injiciranja in glavobol. Ti neželeni učinki so bili po navadi blagi ali zmerni. V enem izmed kliničnih preskušanj, v katerem je bilo vključenih 1.053 zdravih mladostnikov, starih od 11 do 15 let, so pri sočasnem cepljenju s prvim odmerkom cepiva Gardasil 9 in obnovitvenim odmerkom kombiniranega cepiva proti davici, tetanusu, oslovskemu kalju in otroški ohromelosti

poročali o več primerih reakcij na mestu injiciranja (otekanje, pordečilo), glavobola in zvišana telesna temperatura. Reakcije so bile < 10 %, v večini primerov pa so bile za neželeno učinke blage do zmerno intenzivne. **Drugi pogosti neželeni učinki** so bili zelo pogosti (1/100; glavobol, na mestu injiciranja: bolečina, otekanje, eritem; pogosti (1/100 do < 1/10): omotica, navzea, zvišana telesna temperatura, utrujenost, na mestu injiciranja: srbenje, hematoma). **Drugi pomembni neželeni učinki** so bili: anafilaktične reakcije (pogostost ni znana), sinkopa, ki jo večini spremljajo tonično-klonični gibi (šibkost). **Prosimo, preberite celoten Povzetek glavnih značilnosti zdravila** glede popolne informacije o neželenih učinkih. Od zdravstvenih delavcev ne zahteva, da **poročajo o katerikoli dopolnjevalni neželeni učinki** zdravila na javna agencija Republike Slovenije za zdravila in medicinske pripomočke, Sektor za farmakovigilanco, Nacionalni center za farmakovigilanco, Slovenska ulica 22, SI-1000 Ljubljana, Tel.: +386 (0)8 2000 500, Faks: +386 (0)8 2000 510, e-pošta: bn@arnet.net, glavna.agencija@arnet.si, spletna stran: www.jamrp.si.

Režim predpisovanja/dajanja: Predpisovanje in dajanje zdravila je le na recept, zdravilo pa se uporablja samo v javnih zdravstvenih zavodih ter pri pravnih in fizičnih osebah, ki opravljajo zdravstveno dejavnost. Imetnik dovoljenja za promet z zdravilom: Merck Sharp & Dohme BV, Waarderweg 39 2021 BN Haarlem, Nizozemska. Datum prijave besedila: 12. maj 2023. Samo za strokovno javnost.

Merck Sharp & Dohme, inovativna zdravila d.o.o. Ameriška ulica 2, 1000 Ljubljana, Slovenija
Telefon: 01 520 42 01, faks: 01 520 43 4950
SI-GC-00119-KP-09/2023
Pripravljeno v Sloveniji, maj 2024.
Vse pravice pridržane.
Redno predpisovanje samo za strokovno javnost.